

TOVE ALSTERDAL

ZABUDNUTÍ MRTVI

PLUS

Zabudnutí mrtvi

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.vydavatelstvoplus.sk
www.albatrosmedia.sk

Tove Alsterdal
Zabudnutí mrtvi – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

TOVE ALSTERDAL
ZABUDNUTÍ
MŔTVI

PLUS

TARIFA

PONDELOK 22. SEPTEMBRA

3:34

Lod' narazila na breh a výhľad cez malé okienko sa zmenil. Dlhé hodiny videla len mraky a sťažne iných lodí, teraz sa však v okne črtali obrysy mesta. Vonku bola ešte tma, no čoskoro malo svať.

Keď vstávala, ľavou nohou jej prebehla ostrá bolesť. Nebola si istá, či sa jej točí hlava, alebo len cíti hojkanie vln.

„Medzi treťou-štvrtou,“ ozval sa skôr, než vyšiel z kajuty. Schúlila sa do kúta a sedela tak ticho, ako sa len dalo. „*A las tres, quatro,*“ povedal. „*Esta noche.*“ Spočiatku mu nerozumela, no keď zdvihol najprv tri, potom štyri prsty do vzduchu, ukázal na slnko a naznačil, ako zapadá, pochopila. Tma. Noc. A cesta preč. Preč odtiaľto.

Nemohla mu povedať, že stratila hodinky a pojem o čase. Že už bola pripravená na smrť. Na koniec v čiernej prázdnote, kde nič také ako čas neexistuje.

Na podlahe kajuty ležal zrolovaný koberec. Bol červený a utkaný do elegantného vzoru. Nechápala, čo taký koberec robí na rybárskej lodi, keď by mal zdobiť kamennú podlahu nejakej nádhernej izby. *Keď majú takéto koberce na lodi, čo potom môžu mať doma?* pomyslela si, keď ho rozvinula. Potom sa doň zamotala a čakala.

Zvuky pomaly utíchli. Dunenie železa narážajúceho na asfalt, mužské hlasy, autá, ktoré naštartovali a zmizli v diaľke. Oblaky v západe slnka zružovali a postupne všetky farby vystriedala ťaživá čiernočier-na tma. Žiadny mesiac ani hviezdy, nič, o čo by sa mohla oprieť. Ako tichá modlitba, uistenie, že svet zostal rovnaký ako predtým.

Opatrne stlačila kľučku plechových dverí. Do nosa jej udrela vôňa mora a pach benzínu. Rýchlo prekročila vysoký prah, ticho za sebou zatvorila dvere a vyšla na palubu.

Očakávala tmu, no prekvapila ju prenikavá žiara svetlometu kde-si vysoko nad jej hlavou, ktorá osvetľovala celý prístav. Prikrčila sa a načúvala. Laná vrzgli, keď sa loď hojdala na vlnách. Rinčanie reťazí, šumenie vody obmývajúcej brehy prístavu. A ľahký vietor. Počula bežné zvuky pokojnej noci, nič viac.

Chytila kotviace lano a pomaly, pomaličky sa priťahovala, až loď s tupým zadunením narazila o prístavisko.

Pod dlaňami zacítila drsný, kamenistý povrch. Pevnina. Zdravou nohou sa odrazila a vyskočila na breh, no neudržala rovnováhu a pristála bruchom na kope zrolovaných rybárskych sietí. Všimla si, že o kus ďalej ležia podobné siete, prikryté hrubým kobercom. *Tak preto mal rybár na lodi ten koberec, pomyslela si. Chce ochrániť svoje siete pred dažďom, vetrom a zvieratami potulujúcimi sa po okolí a hľadajúcimi zvyšky rýb.*

Prešlo niekoľko sekúnd, možno dokonca minút, no okrem vetra a pulzujúceho svetla majáka bolo všetko tiché a pokojné.

Zhlboka sa nadýchla a prikrčená sa rozbehla pozdĺž steny veľkého prístavného skladiska tak rýchlo, ako jej to boľavá noha dovolila. Muž jej prstom na zemi načrtnol plánik, ako má sledovať vonkajší múr a vyjsť z prístavu, pokračovať pozdĺž pobrežia, až sa dostane do mesta a napokon k autobusovej stanici. Odtiaľ sa mohla dostať do Cádiz, Algecirasu alebo Malagy. O meste Cádiz už počula.

Zakopla o niekoľko rúr a ich rinčanie sa hlasno nieslo medzi kamennými stenami. Rýchlo sa prikrčila za jeden z kontajnerov a čakala.

Čo ak ma sledujú, pomyslela si a napínala sluch. Nesmie sa dať oklamať tichom a zdanlivým pokojom. A vlastne tu vôbec nevládlo také ticho. Počula, ako vlny narážajú do kamenných múrov, a vietor, ktorý kdesi blízko prehýbal tenký plech. No nezachytila žiadne kroky a dúfala, že nikto nesledoval tie jej.

Pozrela na svoje bosé nohy. Jej topánky pohltilo more, rovnako ako sukňu a sveter. Teraz mala na sebe veľkú zelenú bundu, ktorou bola prikrytá, keď sa prebrala na palube rybárskej lode. Neskôr v kajute našla uterák a zaviazala si ho okolo bedier ako sukňu.

Kapučňu si stiahla hlbšie do čela, opatrne preliezla cez hromadu železných výstuží, opäť sa prikrčila, prebehla posledný kus cesty a skryla sa za kopu prázdnych plastových fliaš.

Tu sa prístav končil a ona sa ocitla v pasci. Všade navôkol sa týčili hrubé múry a pred sebou mala dva metre vysokú bránu. Cez úzke škáry videla časť ulice a zopár kvitnúcich rastliniek, ktoré sa predrali cez diery v asfalte. V diaľke sa črtala masívna kamenná silueta hradnej zrúcaniny.

Boľavo žmúrila v ostrej, žltej žiare lampy. Snažila sa vidieť jasne, ale v nadchádzajúcom úsvite, keď už nebola tma, no slnko ešte nevyšlo, to vôbec nebolo ľahké. Pálili ju oči, no keby ich zatvorila, prepadla by sa do prázdnoty. Už dávno sa poriadne nevyspala.

Kľakla si a robila presne to, čo sa naučila za posledné mesiace: pozorne sledovať okolie, všímať si každúčký detail a dôkladne si napláňovať cestu.

Vtom to začula. Zvuk auta, ktoré sa blížilo zvnútra prístavného areálu. Vrhla sa na zem a takmer nedýchala. Reflektory ožiarili múr tesne pri jej nohách, fľaše a úlomky skla sa leskli v ich svetle. Až vtedy v múre zbadala schody vedúce nahor. Boli len kúsok od nej, biele, vysekané do kameňa. Bol to len okamih, potom sa okolie opäť ponorilo do pološera. Auto sa otočilo a vrátilo sa späť, odkiaľ prišlo. Nezastalo, vďaka bohu, nezastalo. Skôr než zahlo za roh a zvuk motora utíchol v diaľke, všimla si majáky na streche. Bolo to policajné vozidlo.

Vybehla po kamenných schodoch a zoskočila z múru. Napočuovanie dopadla mätko. Všetko, na čo na pevnine doteraz narazila, bolo drsné a tvrdé: kamene, asfalt a železné rúry, no teraz pod nohami zacítila jemný piesok, akoby ju pohladila zem.

Na pláži ležal prevrátený slnečník. *Len na chvíľku*, pomyslela si, *len na krátku chvíľu si oddýchnem.*

Rukou načrela do jemného piesku a nechala ho pretiecť pomedzi prsty. Potom zaklonila hlavu a pozrela na tmavú oblohu. Vietor sa jej oprel do tváre a strhol jej kapucňu.

Kedy už prestane fúkať, zúfala si. Kedy sa vietor konečne utíši a nechá more pokojne odpočívať?

Po chvíli opäť vstala, no rýchlo zistila, že noha ju prestáva poslúchať, akoby sa chcela odpojiť od tela. Musela ju vliecť za sebou.

Krivkajúc pokračovala pozdĺž ďalšieho nízkeho múru, ktorý oddeľoval piesok od cesty a bránil mu premeniť mesto na púšť. Ostré rastliny ju rezali do chodidiel. Zdvihla boľavú nohu, aby sa pozrela, či krváca, a zistila, že stúpila do psieho výkalu. Zacítila nepríjemný zápach. Takto sa nemohla ukázať v meste. Nemohla takto smrdieť, no more, kde by sa mohla umyť, pre ňu bolo príďaleko. Čo za človeka sa to z nej stalo? Chodidlo si poobtierala do piesku, aby sa zbavila zápachu, rukou si utrela slzy a do očí sa jej dostal piesok. Piesok mala vlastne takmer všade.

Mala by som radšej ísť po ceste. Ako normálny človek. A nie sa tu zakrádať ako zlodej alebo ako vyplašený pes. Cesta bola osvetlená a vedela, že to nie je bezpečné, no i tak vystrela chrbát a čoskoro pod nohami cítila asfalt ulice. Na okamih sa opäť cítila ako človek. Človek bez strachu.

To určite. Ako keby taký človek putoval mestom bosý a uprostred noci, zahнала predošlú myšlienku a v tom istom okamihu jej pohľad padol na čosi, čo ležalo na betónovej lavičke pri ceste.

Zle vidím. To nemôže byť pravda. Už sa nemôžem spolaľnúť ani na vlastné oči. Podišla bližšie a zistila, že zrak ju neklamal. Naozaj tam bol. Pár topánok. Natiahla k nim ruku, no uprostred pohybu sa

zastavila a rozhliadla sa okolo seba. Čo keď je to pasca? Nieкто sa ju snaží nalákať. Ale komu by len v hlave skrsol taký smiešny plán?

Musel to byť jednoducho zázrak. Boží dar. Opatrne sa dotkla topánok. Nesnívalo sa jej to, boli skutočné. A boli zo zlata.

No dobre, pomyslela si, keď ich vzala do rúk. Neboli zo zlata, boli to celkom obyčajné balerínky zlatej farby, ale aj tak... Takmer jej sadli. Síce ju trochu tlačili na prstoch, no rozhodne nemala v úmysle sťažovať sa. Akási nadpozemská sila jej tie topánky postavila do cesty a už nebude musieť kráčať v špine a bosými nohami stúpať do psích výkalov.

Po prvý raz od chvíle, keď vystúpila na pevninu, sa obrátila a pozrela sa späť. Na horizonte na opačnej strane prielivu sa črtalo pobrežie Afriky ako zlovestný tieň. Bolo tak blízko, že videla kopce a roztrúsené svetlá.

Potom vykročila na cestu a už sa neobzrela.

Prosím, nech je to len nočná mora, modlila sa Teresa, keď sa prebrala na pláži. Chcela sa zobudiť ešte raz, ale tentoraz naozaj a vo svojej vlastnej posteli.

Pomaly sa posadila a cítila, ako jej duní v hlave. Tmavé morské vlny narážali na pobrežie a v kaluži, ktorá zostala po prílive, spal krdeľ čajok. Inak bola pláž celkom prázdna.

Zažmúrila oči a znovu ich otvorila, snažila sa pochopiť, čo sa stalo. Rozhliadla sa okolo seba, no naozaj nikoho nevidela. Bol preč.

Jej biele capri nohavice boli špinavé a štrasové tielko ani kardigán ju neochránili pred chladom. Silný vietor obe tenké vrstvy ľahko prefúkol. Ústa mala suché ako púšť a boli plné piesku. Vypľúvala, kašľala a nakoniec sa ho snažila vytrieť rukou, no prilepil sa jej pod jazykom a hlboko v hrdle. Potrebovala by aspoň dvojlitrovú fľašu vody, aby všetok piesok dokázala spláchnuť. *Kabelka!*

Teresa hmatala rukami okolo seba. V pološere toho veľa nevidela, tmavosivú oblohu pretínalo blikanie svetla majáka, ktoré ju bodalo do očí. Vedela, že maják v diaľke stojí na Isla de las Palomas, ostrove

holubic. Bola to vojenská oblasť, pre turistov neprístupná. S pevninou ho spájala cesta s osadenými výstražnými tabuľami. Vysoké kaskády vln sa tam rozbíjali o ostré skaly.

Vtom zbadala svoju kabelku. Srdce sa jej rozbúšilo. Kabelka ležala dopoly zahrabaná v piesku, len zopár desiatok centimetrov od jamy, ktorá bola odtlačkom jej hlavy. Rýchlo sa k nej vrhla a pozrela dnu. Bolo tam všetko. Peňaženka, kľúče od hotelovej izby, mobil, kozmetická taštička, dokonca aj jej talizman, malá žabka visiaca na krúžku na kľúče a, vďaka bohu, aj fľaška s vodou. Vždy, keď išla von, nosila so sebou v kabelke minerálnu vodu, pretože voda z kohútika chutila v Španielsku odporne. Na spodku fľaše zostalo ešte zopár dúškov.

Najprv si vypláchla ústa a vodu vyplula, potom dopila posledné zvyšky vody, no bolo jej primálo. Vytiahla peňaženku a s hrčou v hrdle ju otvorila. Priehradka na bankovky bola prázdna. Keď vyšla večer von, mala v nej takmer sto eur. Toľko určite neprepila. A pas! Prehrabávala sa v taške, no nenašla ho. Bola si istá, že ešte večer ho mala v kabelke. Nosila ho so sebou, aj keď všetci hovorili, že to nie je potrebné.

Aj jej topánky zmizli. Pozrela na svoje nohy. Boli opálené, s bielymi pásikmi po sandáloch a priestory medzi prstami vyplňal piesok. Pohľadom blúdila po okolí, no po balerínkach ani stopy. Kedy si ich vyzula? Bolo to predtým alebo potom? Premasírovala si spánky, aby zastavila hučanie v hlave. Potrebovala si vyjasniť myseľ a rozpomenúť sa.

Bežala po piesku bosá, keď ju držal za ruku a ťahal ju k moru? Keď sa hlasno smiali a počuli, ako sa ich smiech nesie vetrom?

Pred očami videla jeho rozstrapatené, od slnka vyblednuté vlasy a jeho žiariaci pohľad. Svaly na ramenách mal pevné a šlachovité od pravidelného tréningu, a keď mu vietor rozvial rozopnutú košeľu, na opálenom bruchu nevidela ani štipku tuku. Nechápala, prečo si vybral práve ju. Prečo ju vzal za ruku, keď v bare Blue Heaven ztvorili, a zašepkal jej do ucha, že pôjdu niekam inam. „Nemôžeš ísť domov,“ povedal, „veď len teraz som ťa našiel.“ Teresa natiahla ru-

ku do piesku pred sebou. Bol studený. Žeby naozaj v odtlačku jeho tela zostal nepatrný pocit tepla? Alebo si to len namýšľala? Tarifa je predsa jedno z najveternejších miest a všetky stopy sú v okamihu rozfúkané.

Nikto nemusí vedieť, čo sa stalo, pomyslela si. A keď to nikto nevie, tak sa to nestalo. Stačí, keď nikomu nič nepoviem.

Tesnejšie sa zavinula do kardigánu, nohavičky mala lepkavé a cítila v nich piesok.

„Ale čo ak tu nie sme sami?“ zaváhala, keď ju ťahal na pláž. „Čo keď sa teraz na nás niekto pozerá?“

„Nemysli na hlúposti,“ odvetil a vtisol jej na ústa hlboký, vášnivý bozk. Jeho ruky boli odrazu všade, pod tielkom aj v nohavičkách. Keď si rozopol a stiahol úzke nohavice a zvalil ju do piesku, pomyslela si, že sa doňho asi zaľúbila a že je to najkrajší muž, s akým kedy bola.

Keby ma teraz videli!

Človek nemôže ísť do Tarify a nezažiť sex na pláži, to je ako ísť do Paríža a nevidieť Eiffelovku.

Jej holý zadok sa dotkol chladnej zeme a zrníčka piesku sa vtisli medzi stehná a do lona, keď sa do nej snažil vniknúť, no na prvý raz sa mu to nepodarilo a musel si pomôcť rukou. Necítila nič, len odieranie piesku, ktorý do nej každým pohybom pumpoval.

Prečo len po tom zaspala? Nemala to robiť, ale všetko sa zbehlo tak rýchlo.

Z kopca, ktorý sa týčil nad nimi, znelo neustále dunenie veterných turbín, ktoré neúnavne rotovali vo vzduchu. Povedala, že vyzerajú ako elektrické šľahače, ktoré šľahajú vzduch ako smotanu, a on sa zasmial. Teresa si zahryzla do končekov prstov, aby sa nerozplakala.

Musí si myslieť, že som bola strašná, domýšľala si. Úplne neschopná a nanič. Inak by predsa zostal. Inak by sa so mnou chcel milovať znovu a znovu.

Prišlo jej nevoľno. Vypila asi dva alebo tri cosmopolitany a potom ešte zopár mojít.

Keď vstala, celá pláž sa s ňou točila. Prehla sa dopredu a rukami sa oprela o kolená. Prehľadala sliny dovtedy, kým ju neprestalo napínať. Nechcela sa tu vyvracať na zem a cítiť zápach všetkého, čo by z nej vyšlo. Cítila by sa potom ešte odpornejšie ako teraz. Tackavo zamierila k moru. Breh nebol ďaleko, musela prejsť len asi dvadsať metrov.

Kráčala pomaly a našlapovala opatrne, aby náhodou do niečoho nestúpila. Piesok jej chladil chodidlá, preto ju prekvapilo, keď na nohách zacítila prvú vlnu. Voda bola takmer vlahná a príjemná. Urobila zopár krokov v ústrety ďalšej vlne a čupla si, aby vodu naberala do rúk a ovlažila si tvár. Omámené myšlienky sa začali vyjasňovať.

Napravo od nej sa z mora zdvíhala nízka čierna skala ako prírodné mólo z kameňov, ktoré sa tiahlo dobrých desať metrov pozdĺž pláže. Skala vyzerala ako odpočívajúce prehistorické zviera, ako chrbát spiaceho brontosaura. Zamierila k nej, zaumienila si, že na ňu vylezie a na chvíľu sa posadí na kamene. Ponorí si zápästia a nechá si ich obmývať morskou vodou, kdesi počula, že to pomáha proti nevoľnosti. A aj keby sa náhodou povracala, vývratky by odplavilo more a o pár sekúnd by bolo všetko preč.

Voda jej chladila zápästia a vietor od mora naberal na intenzite. Myslela si, že skala bude tvrdá a ostrá, no keď chcela vyjsť hore na prvý kameň, stúpila na čosi mäkké, hladké a klzké. Šmykla sa jej noha, vykrikla a ramenom sa udrela o skalú. Keď sa jej napokon podarilo vyštverať na skalú a zdvihnúť nohy von z vody, sklonila sa dolu, aby videla, na akú odpornú rybu to stúpila.

Vlna sa stiahla a na chvíľu obnažila breh, kým more vyslalo ďalšiu. Teresa civela pod seba a hučanie v hlave stúpalo.

Nebola to ryba. Z vody vytŕčala čiási ruka, predlaktie, rameno a zvyšok tela sa strácali pod hladinou. Medzi kameňmi bolo zakliesnené ľudské telo. Nevidela detaily, no všimla si, že patrilo človeku tmavej pleti.

Keď si uvedomila, na čo vlastne položila nohu, telom jej prebehla triaška. Stúpila na mŕtvolu. Možno na hrud' alebo na brucho. Radšej

to nechcela vedieť. Zavzlykala a posediačky cúvala na skale, pričom si úporne šúchala nohu o drsné kamene, aby sa zbavila toho mäkkého, klzkého pocitu.

No nedalo jej to a musela sa tam pozrieť znovu. Teraz ho už videla zreteľnejšie. Bol to muž, jeho pokožka bola čierna a celkom lesklá od vody. Ako ryba, úhor alebo niečo slizké, čo žije pod hladinou mora. Bol úplne nahý. Zdalo sa jej, že mu po ramene lezie akési zviera, a naklonila sa bližšie, hoci nechcela. Na pláž dorazila ďalšia vlna, rozbila sa o kamene a vyprskla jej do tváre. Potom sa opäť stiahla. Voda okolo tela vírila a penila sa. Vyzeralo to, akoby sa hýbalo. Na krátky okamih sa zľakla, že muž ožije, vstane, schmatne ju za členok a stiahne so sebou do hlbín.

V tej chvíli spoza kopca zažiarili prvé ranné lúče a more sa sfarbilo namodro. Hľadela mŕtvemu mužovi priamo do tváre. Oči mal zatvorené, no ústa plné ligotavých bielych zubov boli otvorené dokorán, akoby pod vodou kričal z plného hrdla.

Pre boha živého, čo mám teraz robiť, zúfala si Teresa.

Potom sa jej prevrátil žalúdok a rýchlo si dala ruku pred ústa, obrátila sa na druhú stranu a prehla sa cez kamenné balvany. Keď odtiaľ tackavo utekala preč, ešte stále ju napínalo na vracanie.

NEW YORK

PONDELOK 22. SEPTEMBRA

Podľa tabuliek som mala byť v siedmom týždni. Odkladala som tehotenský test tak dlho, ako sa len dalo, a dúfala som, že Patrick sa čoskoro vráti domov, aby sme si ho mohli urobiť spolu. Samozrejme, že na testovací prúžok by necikal, išlo skôr o to čakanie na výsledok, na moment, keď sa objavia dve čiarky. Chcela som, aby sme to zažili spolu.

Keď som siahla do vrecka bundy po mobil, tep sa mi zrýchlil. Možno volal, len som zvonenie nepočula pre hluk z dopravy.

Žiadne zmeškané hovory. Nevolal.

Snažila som sa nahovoriť si, že sa nič nedeje, že na všetko existuje jednoduché vysvetlenie. Patrick bol pre svoju prácu zapálený a zopárkrát sa už predsa stalo, že ho nejaký závažný, komplikovaný prípad tak pohltil, že zabudol na celý svet. Nevzdal sa dovtedy, kým nepreskúmal každú stopu, každý tip. Raz pred tromi rokmi, ešte pred svadbou, sa neozval celý týždeň a ja som bola presvedčená, že dostal strach a zdupkal. Nakoniec sa ukázalo, že sa infiltroval do washingtonského podsvetia a zasekol sa tam, aby mohol urobiť dôkladný prieskum zvnútra. Vrátil sa so

zlomenými rebrami a reportážou, za ktorú ho nominovali na Pulitzerovu cenu.

V to ráno som jeho číslo vytočila už po jedenásty raz.

Ak mi teraz zdvihneš, sľubujem, že všetko bude presne tak, ako chceš, bežalo mi hlavou, zatiaľ čo sa zo slúchadla ozýval signál vyzváňania. Odídeme z Manhattanu a kúpime si ten dom v Norwoode v New Jersey, ktorý sa ti tak páči. A keby ho už náhodou stihli predať niekomu inému, kúpime si podobný a budeme tam vychovávať deti a grilovať na dvore so susedmi a ja skončím s divadlom a začnem šiť detské čiapočky. Urobím čokoľvek, čo povieš, len, prosím, zdvihni.

Vyzváňanie sa prerušilo a ozval sa odkazovač. *Dovolali ste sa Patrickovi Cornwalllovi...*

Stále dokola nič, len tie isté vety, ako keď som sa ráno zobudila. Ako celý minulý týždeň. Každým dňom zneli čoraz prázdnejšie.

Ak neodpovedám, pravdepodobne som v práci. Po zaznení signálu mi zanechajte odkaz. Píp.

Od ich posledného spoločného telefonátu už ubehlo desať dní.

Bolo to minulý piatok.

Spolu s Benjim, mojím asistentom, som išla do Bostonu, aby som vyzdvihla stoličku z čias cárskeho Ruska. Bola posledným kúskom, ktorý mi chýbal do scénickej výpravy Čechovových *Troch sestier*. Predával ju postarší kaderník, ktorého stará mama v roku 1917 utiekla z Petrohradu.

Patrick mi volal chvíľu po tom, čo som zaplatila. Benji a ja sme každý chytili jednu stranu stoličky a znášali ju po úzkych schodoch domu, ktorý vyzeral, akoby sa mal každú chvíľu zrútiť.

„Chcel som ti len zaželať dobrú noc,“ ozval sa Patrick z opačnej strany Atlantiku. „Chýbaš mi.“

„Teraz mám trochu plné ruky,“ odvetila som a vyložila som masívnu stoličku na schod, zatiaľ čo ju Benji držal, aby sa nezrútila zo schodov.

Kaderník stál vo dverách nad nami a očividne trýpol obavami.

Chcela som odtiaľ čo najskôr zmiznúť, aby si to náhodou nerozmyslel. Dedičstvo po starej mame vraj bolo to najdrahocenejšie, čo vlastnil, no ešte pred smrťou chcel vidieť matku Rus, a preto rozpredal všetok svoj majetok. Ak mu vystačia peniaze, chcel si kúpiť hrobové miesto pri Lavre Alexandra Nevského v Petrohrade, kde odpočívajú významní muži jeho vlasti.

„Som na stope niečomu naozaj veľkému,“ hovoril mi Patrick do ucha. „Ak toto nebude najlepšia investigatívna reportáž roka, tak už neviem, čo by...“

„Sedíš niekde v krčme?“ zaškúlila som na hodinky. V Bostone bolo trištvrté na šesť, takže v Paríži bola takmer polnoc. Bola som šťastná, že zase počujem jeho hlas.

Nebolo mu dobre rozumieť. „Nie, už som späť v hoteli,“ odvetil. V pozadí som počula zvuky, trúbiace auto, hlasy v dialke. „A vieš, na čo sa práve pozerám? Na kupolu panteónu, kde je pochovaný Victor Hugo. Zo svojej izby tiež dovidím priamo do strešných okien Sorbonny. Bývajú tam ľudia, priamo v podkroví. Práve zhasli a ľahli si spať. Chcel by som, aby si tu bola so mnou.“

„Ja práve teraz stojím na schodisku v Bostone,“ podotkla som a počula, ako sa kaderník začal s Benjim dohadovať. Zjavne si odrazu zmyslel, že chce za stoličku viac.

„Ludský život nemá v súčasnosti žiadnu hodnotu,“ pokračoval Patrick, „je to len tovar, ktorý sa dá kúpiť a predať.“

„Patrick, naozaj už musím končiť. Zajtra si zavoláme.“

Hlasno si niečoho odpil.

„Nemôžem o tom hovoriť do telefónu,“ povedal, „ale táto reportáž obletí celý svet. Len tak ľahko ma neumlčia.“

„Kto by ťa chcel umlčať?“ vzdychla som a vystrúhala som grimasu smerom k úbohému Benjimu, ktorého tvár začala naberať znepokojivo červený odtieň. Netušila som, koľko stojí možnosť dať sa pochovať vedľa Dostojevského, ale bolo mi jasné, že je to vysoko nad môj rozpočet.

„Potom som na chvíľu zašiel do baru Harry's New York. Konečne

som chcel počuť aj trochu angličtiny. Vedela si, že keď bol Hemingway v Paríži, pravidelne sem chodieval?“

„Si opitý?“

„Potreboval som si vyčistiť hlavu a aspoň na chvíľu myslieť na niečo iné ako smrť a zločin. Viem, že si to neuvedomuješ, ale toto je naozaj temná záležitosť, cesta do pekla.“

„Zlatko, prosím ťa, nemôžeme to prebrať zajtra?“ Je to zvláštne, ale v tej chvíli mi padlo zaťažko len tak sa s ním rozlúčiť a zložiť telefón. Akoby sa časť zo mňa bála, že ho už neuvidím.

Na druhej strane linky sa ozvalo zvonenie.

„Vydrž sekundu,“ vyhlásil Patrick, „niekto mi volá na pevnú linku.“

Počula som, ako sa predstavil s francúzskym prízvukom. Znelo to smiešne a cudzo. Kto mu mohol volať uprostred noci do hotelovej izby v Paríži? Patrick zvýšil hlas a o chvíľu sa rozkričal tak, že ho musel počuť aj Rus hore na schodoch.

„*Mais qu'est-ce qui est en feu? Quoi? Maintenant? Mais dis-moi ce qui se passe, nom de Dieu!*“

Potom bol späť na linke.

„Zlatko, musím teraz ísť. Dopekla!“ Ozval sa hrmot, akoby niečo zhodil, možno zakopol. „Zavolám ti zajtra.“

Obaja sme položili a odvtedy sa už neozval.

Zahla som na Ôsmu avenue smerom k divadlu Joyce Theatre. Kútikom oka som zaregistrovala modré svetlá, ktoré blikali kdesi vo vedľajšej štvrti, no zvuk sirén bol príliš vzdialený, akoby prichádzal z iného vesmíru, akoby sa vôbec nič nestalo. Myslela som len na mŕtkvy telefón vo svojej ruke, na pocit, ktorý mi čoraz silnejšie zvieral žalúdok, a na Patricka, ktorý nevedel, že bude otcom.

„Ally!“ mávalo na mňa dievča z recepcie, tuším, že Brenda, hneď ako som vošla do divadla. „Priezviskom sa voláš Cornwallová, však? Alena Cornwallová? Prišiel ti list.“ Zdvihla do vzduchu tučnú obálku. „Z Paríža.“

Keď som obálku chytila do rúk, srdce mi išlo vyskočiť z hrude.

Alena Cornwalllová, Joyce Theatre, 8th avenue, Chelsea, New York. Okrem doručovacej adresy na nej nebolo napísané nič iné, no okamžite som spoznala rukopis. Úhľadné písmená v pravidelných riadkoch, ktoré prezrádzali, že Patrick bol kedysi bifloš a mamičkin maznáčik.

Obrátila som obálku v rukách. Bola hrubá a plná čohosi, čo neboli len listy papiera. Podľa poštovej pečiatky bola odoslaná pred týždňom, 16. septembra, z Paríža. Minulý utorok. Na známke bol vyobrazený portrét ženy s čepcom, rozviatymi vlasmi a s hviezdami nad hlavou. Symbol Francúzska a slobody.

„Kedy to prišlo?“ chcela som vedieť a pozrela som na Brendu. „Odkedy tu tá obálka leží?“

„Neviem,“ odvetila a utrela si prsty do papierového obrúska. Pod pultom mala vždy ukrytú lepkavú tyčinku Mars, z ktorej si potajomky pravidelne odhrýzovala. „Možno v piatok. Vtedy som mala voľno. Asi nevedeli, kam s ňou, tak mi ju sem položili.“

Vošla som do chodby, ktorá viedla do kancelárii a šatní. Ako je, dopekla, možné, že človek ani svoju vlastnú poštu nedostane načas? A prečo, pre boha živého, Patrick neposlal list domov, ale do divadla? Bolo to také neosobné. Okrem toho ani nenapísal celú adresu, chýbalo číslo ulice a poštové smerovacie číslo. Určite na to musel mať nejaký dôvod.

Možno sa ponáhlal. Možno sa niečo stalo. Možno stretol inú ženu a neodvážil sa prísť domov a povedať mi priamo do očí, že ma opúšťa.

Prudko som zastala, keď sa predo mnou rozleteli dvere a vyrútila sa z nich jedna z tanečnic.

„To hádam nie je možné! Takto sa nedá existovať!“ kričala Leia. „Ja sa v tejto kutici udusím!“

Hlasno som si povzdychla a zagúľala som očami. Leia bola dvadsaťdvaročný uzlíček nervov, o ktorom sa hovorilo ako o budúcej veľkej hviezde newyorskej tanečnej scény, a ona si preto vzala do

hlavy, že celý svet sa točí len okolo nej. Keď ma zbadala, prekvapene vytreštila oči.

„Musíš s tým niečo urobiť,“ vyhrkla, „chcem väčšiu miestnosť, inak nevystúpim na javisko.“

„Hádam nechceš, aby som kvôli tebe prestavala celú budovu?“ odsekla som. „Všetci vedia, že priestory mimo javiska sú tu stiesnené. Ak chceš väčšiu šatňu, budeš sa o ňu musieť s niekým podeliť.“ Obrátila som sa jej chrbtom a pokračovala do kancelárie. Nemala som v najmenšom úmysle nechať sa vydierať deckom, ktoré pomenovali po princeznej z Hviezdných vojen.

„S takýmto prístupom tu nemáš čo hľadať,“ kričala za mnou, „si arogantná a vôbec ti nezáleží na druhých.“

Opäť som sa k nej obrátila.

„A ty si malá rozmaznaná primadona,“ odvetila som.

Leia vbehla späť do svojej šatne a zapleskla za sebou dvere.

Obálka v mojej spotenej ruke zvlhla.

Vošla som do miniatúrnej miestnosti bez okien, ktorú volali produkčná kancelária pre hosťujúce súbory, privrela som dvere len na úzku štrbinu a otvorila som obálku.

Vypadol z nej malý poznámkový blok. Okrem neho tam bolo CD s označením „fotografie“ a pohľadnica s Eiffelovkou. Keď som si prečítala, čo napísal na zadnú stranu, zaliala ma vlna radosti.

Nemusíš sa znepokojovať, onedlho som doma. Len musím vybaviť ešte jednu vec. Lúbim Ťa. Navždy tvoj P.

P. S.: Odlož tento balík v divadle, kým sa vrátim.

Čítala som si tie riadky stále dookola.

Vzdych v tesnej kancelárii pomaly hustol. Steny sa začali zužovať a musela som otvoriť dvere dokorán, aby som zahнала pocit klaustrofóbie. V mysli som si vybavila únikové východy. Chodba naľavo bola obrátená smerom k nákladnému prístavu na Devätnásťtej ulici, chodba napravo ústila do foyeru so schodmi v štýle art deco vedúcimi na ulicu. Keby niečo, od čerstvého vzduchu ma delilo len necelých tridsať sekúnd behu.

Zviezla som sa na stoličku a hľadela som na známu kovovú konštrukciu na prednej strane pohľadnice.

Len musím vybaviť ešte jednu vec, napísal. Obálku posielal už pred týždňom, nemalo by už byť všetko vybavené?

Začala som listovať v poznámkovom bloku. Boli tam heslovité vety a slová, mená a telefónne čísla. Prečo mi to vlastne posielal? A prečo to mám nechať v divadle a nie doma? Radosť z pohľadnice opäť vystriedali chmúrne mračná.

To jeho *nemusíš sa znepokojovať* zo skúsenosti znamenalo, že som mala pádny dôvod báť sa oňho. V divadelnom prostredí som pracovala dosť dlho na to, aby som vedela, že ľudia nehovoria to, čo si naozaj myslia, a že skutočná pravda sa skrýva za slovami. Frázy *onedlho som doma* a *kým sa vrátim* zneli ako jednoduchá a praktická informácia, no mohli tiež znamenať, že sa ma snažil obalamutiť. Možno klamal aj sám sebe.

Cédečko som vložila do mechaniky notebooku. Zatiaľ čo som čakala, kým sa fotografie načítajú, upadla som do emocionálneho limbu, do nulového bodu medzi plusom a mínusom. Bol to stav, ktorý som zvyčajne používala v dni tesne pred premiérou alebo v krízových situáciách. Keď mama dostala mozgovú príhodu a našla som ju ležať na zemi v jej byte, zostala som v tom stave niekoľko týždňov. Vytvorila a zrealizovala som scénický návrh k hudobnému klipu a popritom som zariaďovala kremáciu a plánovala pohreb. Ľudia v mojom okolí začali hovoriť o psychológoch, ale keď bolo po všetkom, prespala som dva týždne a mohla som sa vrátiť do práce.

Na obrazovke sa zjavila fotografia. Bola rozostrená a zachytávala muža do polovice obráteného k objektívu fotoaparátu. Na ďalšej fotke boli dvaja muži stojaci pred akousi bránou. Zdalo sa, že je večer, a ani tento záber nebol ostrý. Prezerala som si fotografie a vôbec ničomu som nerozumela. Patrick síce nebol bohvieaký fotograf, jeho parketou bol jazyk a slová, ale obyčajné, použiteľné fotky urobiť dokázal. Tieto však boli v mizernej kvalite. Všade samí rozmazaní muži so znudenými tvármi. Jeden z nich sa objavil na viacerých

fotografiách, vyzeral ako typická kancelárska krysa alebo bankový úradník s okuliarmi s tenkými obdĺžnikovými rámami na svetlých očiach. Niekedy mal na sebe len oblek, inokedy aj trenčkot. Zdalo sa, že fotografie sú robené z diaľky a potajomky. Mohol byť na nich akýkoľvek anonymný muž v akomkoľvek meste sveta. A nemala som najmenšiu šancu vyčítať z nich, akú reportáž Patrick vlastne pripravoval.

Na pár minút som zatvorila oči a pokúšala som sa premýšľať.

Potom som si na internete otvorila stránku novín *The Reporter* a hľadala som číslo redakcie.

„Dobry deň, potrebujem hovoriť s Richardom Evansom,“ povedala som. Evans bol redaktorom novín, ktorým Patrick predával svoje články, a legendou vo svete publicistiky.

„Moment.“

Čakala som, kým ma prepoja, a v slúchadle na dlhú chvíľu zavládlo ticho. Napokon mi len oznámili, že Richard Evans nie je prítomný. Nasledovala takmer polhodina prepájania tam a späť, až som sa konečne skontaktovala s redakčným asistentom, z ktorého sa mi podarilo dostať informáciu, kde sa Evans práve nachádza. Nahovorila som mu, že mu mám doručiť článok od Patricka, a dozvedela som sa, že redaktor je dole v kaviarni a vráti sa o hodinu, pretože má naplánované stretnutie. Asistent si myslel, že aj ja si chcem dohodnúť čas stretnutia, ja som sa však namiesto toho vykradla z divadla a vzala som si taxi na roh Osemnásť avenue a Päťdesiatej siedmej ulice, kde sa nachádzala kaviareň Universal Press Café, hneď oproti budove novín.

Richard Evans sedel pri okne, zohnutý nad kaviarenským stolíkom, ktorý bol pre jeho vysoké telo prinízky. Bol zahĺbený do novín, a keď som k nemu podošla, venoval mi len letmý pohľad.

„Vzadu je ešte pár voľných stolov,“ utrúsil a kývol hlavou smerom do miestnosti. Hoci mal vyše šesťdesiat rokov, vlasy mal stále husté a plavé a vlnili sa mu na koncoch.

„Musím s vami hovoriť,“ vyhlásila som. „Volám sa Ally Cornwallová, som manželka Patricka Cornwalla.“

Richard Evans odložil noviny. Oči mal prenikavé a belasé ako sprané džínsy.

„Á, tak to ste vy. Patrick vás často spomína. Hovoril, že ste tuším odkiaľsi z Maďarska?“

„Som z Lower East Sidu,“ odvetila som a bez pozvania som si sadla na stoličku oproti nemu. Bola to moja štandardná odpoveď, keď sa niekto pýtal, odkiaľ vlastne pochádzam. „Už sme sa raz stretli. Na oslave pätnásteho výročia založenia novín.“

„Aha, iste, už si spomínam,“ Slabo sa usmial, pričom zdvihol len jeden kútik. „V tom roku bol Patrick nominovaný na Pulitzerovu cenu.“

„Ale nezískal ju,“ doplnila som. Potom som mávla na čašníka, ktorý utieral vedľajší stôl, a objednala som si pomarančový džús.

V ten večer som stála po Patrickovom boku. Na sebe som mala krásne smaragdovozelené šaty z požičovne, a keď ruch utíchol a všetky pohľady sa obrátili k televíznym obrazovkám, držala som ho pevne za ruku. V Patrickovej branži nebolo prestížnejšieho ocenenia. Jeho séria článkov o policajnom obvode v Marylande vo Washingtone vzbudila veľkú pozornosť a nominácia bola najdôležitejším momentom jeho kariéry, jeho meno však pri vyhlasovaní cien nepadlo. Cenu za najlepšiu investigatívnu reportáž získala dvojica reportérov z New York Times za odhalenie podvodov na Wall Street. Patrick sa poriadne opil a rok nato obetoval štyri mesiace, z toho dva vôbec nezaplatené, aby sledoval osudy ľudí, ktorí doplatili na zákony novej ekonomiky. Výsledkom bola briskná reportáž, ktorá zaplnila niekoľko titulných stránok novín *The Reporter*, rozprúdila diskusie a citovali ju mnohí politici, no nomináciu nezískala a Patrickovo sebavedomie utrpelo.

„Potrebujem sa s vami pozhovárať o Patrickovej najnovšej reportáži,“ vysvetlila som, „o dôvodoch, pre ktoré musel odcestovať do Paríža.“

„Ešte sa nevrátil? Predpokladal som, že každú chvíľu mi niečo pošle.“

Richard Evans zvrátil obočie a nabodol si na vidličku kúsok va-

ječnej rolky. Bolo na ňom vidno, že by svoje raňajky chcel zjesť v pokoji.

„Nemôžem sa mu dovolať,“ hlesla som. „Už vyše týždňa vôbec nezdvíha telefón.“

„Pri našej práci občas nastanú situácie, v ktorých si človek nemôže len tak zavolať domov,“ odvetil Evans a zaškútil na mňa ponad rám svojich okuliarov.

„To je mi jasné,“ odvetila som, „no teraz sa ne bavíme o komplexe Tóra Bóra, ale o Paríži. Neverím, že by sa za celý týždeň nevedel dostať k telefónu.“

Richard Evans zamyslene otáčal vidličku a sledoval kúsok opečenej klobásky. Na reze sa leskla masť.

„Zdá sa, že tam pracuje na poriadnej bombe. Neustále na mňa naliehal, aby som mu v októbrovom čísle zarezervoval obálku a dostatok priestoru.“

„O čom má byť?“ spýtala som sa. „Myslím tá reportáž.“

Evans zdvihol obočie. A ja som sťažka preglgla. Bolo trápne priznať, ako málo toho viem o práci vlastného muža.

„Patrick si vždy dáva záležať, aby tieto veci udržal v tajnosti,“ dodala som. „Dopredu o svojich reportážach nikdy nehovorí.“

Zo všetkých síl som sa usilovala spomenúť si na obsah nášho posledného rozhovoru. Bol opitý a hovoril o smrti a zločine a o tom, že ľudia nemajú žiadnu cenu. Rozprával mi o kaviarňach, ktoré v Paríži navštívil, no nikdy nie o tom, s kým tam robil rozhovor.

„Obchodovanie s ľuďmi,“ povedal Richard Evans.

„Obchodovanie s ľuďmi? Myslíte obchod s bielym mäsom, prostitúciu a tak?“

„Nie tak celkom,“ odvetil a utrel si ruky do servítky. „Bol na stope organizácii, ktorá zneužíva imigrantov na nútené práce. Vyslovene ide o otroctvo a v dôsledku globalizácie je tento jav čoraz rozšírenejší. Navyše mnohí z tých úbohých, zúfalých ľudí zomrú už v kontajneroch, v ktorých ich pašujú cez hranice. Udušia sa alebo sa utopia v mori medzi Afrikou a Európou a ich telá potom často náj-

du vyplavené na plážach. Pred pár rokmi sa v Anglicku utopila celá skupinka Číňanov pri zbere lastúrníkov. Boli to jednoduchí sedliaci kdesi z vnútrozemia a nikto sa neunúval poučiť ich, že existuje čosi také ako príliv. Veľmi nepríjemná a zbytočná smrť.“

„V Anglicku? Tak prečo potom išiel do Francúzska?“

„Ako som povedal, je to globálny problém,“ Evans zdvihol ruku a chlapcovi za pultom ukázal na svoj prázdny tanier. „Navyše, keď ide o správy zo zahraničia, reportáž musí byť svieža a výnimočná, aby zaujala. Musí priniesť nový uhol pohľadu. Ale to všetko Cornwall vie, už pre nás pracuje dosť dlho. Koľko to už bude? Päť či šesť rokov?“

„Patrick hovorí, že novinári, ktorí presne vedia, čo hľadajú, sú nebezpeční,“ podotkla som. „Len potvrdzujú naše predsudky a predčasné závery. Nevidia skutočnú realitu, pretože už dopredu vedia, ako má vyzerať.“

Usmial sa a oči mu zažiarili ako odraz slnka na hladine ľadovej vody.

„Vlastne sa v Patrickovi trochu vidím. V jeho veku som bol taký istý. Rovnako tvrdohlavý a posadnutý prácou. Veril som, že pravda vždy môže vyjsť na povrch, len sa treba prekopať dostatočne hlboko. V súčasnosti to už robí málokto. Novinári radšej držia jazyk za zubami. Boja sa o svoje teplé miestečka, o svoje dôchodky a hypotéky.“

Objednal si espresso, čašník potom pozrel na mňa, či ešte niečo nechcem, no pokrútila som hlavou. Z vône vaječnej rolky a tučnej klobásky sa mi robilo nevoľno.

„Ale prečo teda musel odcestovať do Európy?“ spýtala som sa. „Stačilo by skočiť do Queensu a našiel by presne to isté.“

Richard Evans pokrútil hlavou a spustil malú prednášku o dôvodoch, pre ktoré by sa články z Queensu nepredávali zďaleka tak dobre ako reportáž z Európy a Paríža, a o tom, že bieda a utrpenie sú z väčšej diaľky delikátnejšie.

Cítila som, že sa začínam potiť v podpazuší. Pomaly bol čas na obed a podnik sa začal zaplňovať novinármi a biznismenmi.

„... a preto najímame novinárov na voľnej nohe. Dostanú sa tam, kam nikto iný. No ľudia z marketingového tomu nerozumejú.“ Prstom pohrozil smerom k vyšším poschodiam na druhej strane ulice. „Len čo kúpim článok, ktorý je trochu kontroverznejší, už sa trasú, že nás chcem vrátiť späť do roku tisícdeväťstošesťdesiatosem.“

Vedela som, že *The Reporter* v šesťdesiatom ôsmom prerušil svoju činnosť a prestal vychádzať, pretože vedenie sa nedokázalo zhodnúť na tom, aké stanovisko zaujať k vojne vo Vietname. No nevyhľadala som ho, aby sme preberali históriu jeho novín.

„Pracuje v utajení?“ spýtala som sa.

„Neviem o tom. Ale ak áno, mal sa o tom najprv poradiť so mnou. Možno nás chce všetkých prekvapiť.“

Evans si sťažka povzdychol a rukou si vošiel do hustých vlasov. Podľa Patricka by už dávno bol šéfredaktorom, nebyť jeho neschopnosti hospodáriť s rozpočtom. Evans svojej práci naozaj rozumel, na rozdiel od trhových oportunistov, z ktorých sa v súčasnosti stávali šéfovia a ktorými Patrick opovrhoval tak neskonale, ako uctieval starých novinárov ako Bernstein, Woodward a Evans.

„Kedysi som s reportérmi mohol diskutovať celé hodiny,“ povedal. „Vopred sme prebrali všetky aspekty chystaného článku, analyzovali a snažili sme sa všetko prehodnotiť z každej možnej perspektívy. V súčasnosti na to vraj nie je čas.“

Malá šáločka v jeho dlhých prstoch vyzerala ako zo servisu pre bábiky. „Prešiel som celý Vietnam, videl som masaker v Mý Lai, bol som v Phnom Pénh tesne predtým, než ho obsadili Červení Kméri. Dnešní novinári vyjdú z univerzít a myslia si, že žurnalistika je o štylistike a o tom, byť prítomný v texte, ale vyhrnúť si rukávy a pozrieť sa na realitu triezvymi očami sa dnes nikomu nechce.“

Zaškúlila som na hodinky. Štvrt' na dvanásť v New Yorku. V Paríži bol pomaly čas večerať. Musela som sa vrátiť do divadla.

„Ak som vás správne pochopila,“ ozvala som sa chladne, „poslali ste Patricka do Európy a zaplatili ste mu vopred napriek tomu, že o jeho reportáži takmer nič nevíete a ani ste sa nedohodli na

termíne, dokedy vám má článok doručiť. To má byť štandardný postup?“

„Nie, nie je a žiadny preddavok sme mu nedali.“

Krv mi stuhla v žilách, čas sa zastavil. Ľudia so sendvičmi a bage-tami v rukách prechádzali okolo výkladu ako v spomalenom zábere. Civela som na Evansa, no nedokázala som zo seba dostať ani hláska.

„Už nemôžeme vyplácať honoráre vopred, obzvlášť nie externým korešpondentom. Spomínam si, že keď som sa chystal požiadať svoju prvú ženu o ruku, zavolať som šéfredaktorovi a vypýtal som si preddavok, aby som mohol kúpiť zásnubný prsteň. Nepotrvať dlho a zničia všetko, čo ma na tejto práci bavilo.“

Zložil noviny, zasunul ich do kufríka a vstal.

„Som si istý, že Patrick sa čoskoro ozve. Vždy si svedomito plní svoje záväzky.“

Tiež som vstala. Celá miestnosť sa so mnou točila. Patrick mi kla-mal. Nikdy predtým to neurobil. Alebo áno?

„Ale čo ak sa neozve?“ hlesla som a hlas sa mi zlomil. „Myslím čisto hypoteticky, čo urobia noviny, ak sa neozve?“

„Oficiálne sme mu nedali žiadne zadanie, takže noviny nenesú formálnu zodpovednosť. Ako novinár na voľnej nohe musí niesť všetky riziká sám.“

Dvaja študenti sa pretlačili popri našom stolíku, pričom jeden z nich ma nechtiac drgol do chrbta. Boli hluční a v rukách si niesli skriptá a poháre s café latte.

„Taká je daň za život na voľnej nohe,“ povedal Evans. „Ale človek je aspoň slobodný a nemá nad sebou nikoho, kto by mu prikazoval, kedy má vstať z postele, alebo mu zadával nudnú, rutinnú prácu. Musím sa priznať, že mi to trochu chýba.“

Usmial sa a okolo krku si omotal svetlý vlnený šál.

„Keď sa ozve, pozdravte ho odo mňa a odkážte mu, že v novem-brovom čísle preňho ostalo ešte trochu miesta.“

Začala som zuby. Bolo mi jasné, že v jeho očiach som bola len rozrušená manželka, ktorú bolo treba upokojiť. Aby som náhodou

nenarušila prácu v teréne. *Strč sa aj s celým svojím Phnom Pénhom*, pomyslela som si.

Evans zatvoril peňaženku a chystal sa ju vložiť do vrecka, no rozmyslel si to a začal sa prehrabávať medzi vizitkami.

„V Paríži máme korešpondentku, ktorá pre nás občas niečo napíše,“ povedal. „Volám jej vždy, keď sa v Paríži niečo vážne zomelie.“ Niekoľko vizitiek mu vypadlo na zem, no ani mi nenapadlo zohnúť sa po ne. *Zdvihni si ich sám*, pomyslela som si.

„Je to politická reportérka,“ vysvetlil a stratil sa pod stolom, aby pozbieral roztrúsené vizitky. „Myslím, že kontakt na ňu som dal aj Patrickovi. Dopekla, nemôžem ju nájsť, ale určite mám jej číslo v počítači.“ Namiesto reportérkinej mi podal svoju vlastnú vizitku. „Keď budete čokoľvek potrebovať, napíšte mi mail.“

„Dobre, ďakujem.“ Nemala som náladu na ďalšie zdvorilostné frázy. Vstala som a ešte skôr než on som vyšla von cez sklenené dvere a zamierila doprava na Ôsmu avenue. Divadlo v Chelsea bolo o tridsaťosem ulíc ďalej, no nevezala som si taxík, celú cestu som išla pešo. Viac než čokoľvek iné som potrebovala čerstvý vzduch.

„Na brehu mora dub sa týči, zlatou reťazou spútaný.“ Tanečnica na javisku nechala repliku doznieť, jej spevavý hlas sa ticho vznášal ako duch alebo sen.

Ostatní dopĺňali text, opakovali slová v rytmickej chóre, zatiaľ čo Máša tancom vyjadrovala svoju túžbu po láske. Na javisku stáli tri masívne stoličky z obdobia cárskeho Ruska. Dve z nich som pomerne rýchlo prenajala zo súkromného múzea v Malej Odese, no kým som po niekoľkých týždňoch konečne v Bostone objavila treťiu, musela som prehľadať viac ako polovicu východného pobrežia.

Ticho som vošla do hľadiska a prekázla som k Benjimu. Okamžite som si všimla, že celá naša námaha stála za to. Telá v pohybe kontrastovali s ťažkými stoličkami, ktoré odolávali zubu času. Okrem toho mali praktické využitie, predstavovali funkčnú prekážku, ktorá tanečníkom stála v ceste a nedovoľovala im pohybovať sa príliš voľne a vybiehať z centra javiska. Tvorili mantinely a udávali pauzy

v choreografii. Čechovova hra sleduje osud troch sestier, ktoré neustále snívajú o Moskve. A zatiaľ čo svet okolo nich sa mení, ich túžby a sny zostávajú nenaplnené. Spočiatku som chcela nechať javisko prázdne, len s hviezdou oblohou a dostatkom priestoru, no rýchlo som pochopila, že na scéne chýba niečo hmotné, niečo, čo by ich pútalo a zväzovalo. Prečo nešli za svojimi snami? Prečo jednoducho nesadli na ďalší vlak?

Chytila som Benjiho za rameno, aby si všimol, že som späť. V skutočnosti sa volal Benedict, ale sľúbila som mu, že to nikomu nepoviem.

„Kde si zas bola?“ zašepkal.

Pokrútila som hlavou. „Teraz nie. Potom ti poviem.“

Dokonca ani pred Benjim som sa nemohla priznať, že mám naozaj strach. Snažila som sa pozbierať a pracovať ako obvykle, no myšlienkami som bola stále s Patrickom.

„Skúšajú Mášu,“ zašepkal mi Benji do ucha.

Svetlo sa zmenilo zo žltého na modré, zhaslo a opäť sa zažalo. Svetelný technik zatiaľ nemal natrénované správne načasovanie.

„Pôvodne chceli skúšať Irinu, ale Leia sa zamkla vo svojej šatni a tvrdí, že v tomto divadle už v živote nezatancuje. Vraj sa vo vzduchu vznáša zlo a ona sa v takej nepriateľskej atmosfére nedokáže umelecky vyjadriť.“

Zaškúlil na mňa a na tvári sa mu zjavil uštipačný úškrn.

„A vraj je to celé tvoja vina.“

„To hádam nie je pravda.“

Vstala som a povzdychla som si tak hlasno, že ozvena sa niesla celým javiskom. Bolo to to dievča, ktoré som pred pár hodinami nazvala rozmaznanou primadonou. Duncan, choreograf, ma z rohu javiska hypnotizoval pohľadom a zúrivým gestom ruky mi naznačoval, že mám ísť a situáciu s Leiou vyžehliť. *Dobre, dobre, veď už idem.*

„Idem sa s ňou pohovárať,“ šepala som Benjimu. „Dúfam, že sa dovedty nepokúsi o samovraždu.“

Očné bielka sa mu v zle nastavenom svetle leskli na modro.

„O tom radšej ani nežartuj. Vedela si, že raz sa o to naozaj pokúsila? Našiel ju Duncan, našťastie, včas. Myslím, že spolu vtedy niečo mali.“

„O chvíľu som späť,“ zašepkala som.

Pred Leinou šatňou stálo malé zhromaždenie.

„Nechce vyjsť von,“ povedala Helen, ktorá hrala tretiu sestru Oľgu. „Vraví, že si máme nájsť novú Irinu. Ale sama dobre vie, že v tomto štádiu už za ňu nemôžeme hľadať náhradu.“

„Upokojte sa,“ povedala Eliza, ktorá v divadle pracovala ako riadiateľka marketingu a počas celej svojej kariéry sa už stretla so všetkými možnými neurózami a záchvatmi. „Vyjde von, keď si ju prestaneme všímať.“

Zaklopala som na dvere.

„No tak, Leia, vyjdi von!“ zvolala som. „Nemala som sa s tebou tak rozprávať, prepáč. Toto predstavenie sa bez teba nezaobíde. Na rolu Iriny si ako stvorená. Nikto by ju nezahral lepšie ako ty.“

Na trinásť sekúnd sa rozhostilo ticho. Rátala som to. Potom sa ozvalo cvaknutie zámky. Otvorila som dvere, vošla do šatne a zase som ich za sebou zavrela. Mejkap mala roztečený po tvári a ešte stále poťahovala nosom.

„Naozaj netuším, čo som ti urobila. Prečo si ku mne taká zlá?“

„Neviem, čo to do mňa vošlo, prepáč. Asi som len vystresovaná z premiéry,“ odvetila som.“

„Vôbec ťa nezaujímá, ako sa cítim ja,“ fňukla Leia. „Myslíš len sama na seba. Všetci v tejto prekliatej brandži sú zahľadení do seba.“

„Všetci sú nervózni,“ oponovala som. „Je to významné predstavenie.“

Leia na mňa pozrela spoza svojej lepkavej masky z roztečených líčidiel. Maska zúfalstva. *Niekedy by som to mohla použiť*, pomyslela som si. Rozmazaný mejkap, človek tesne pred zrútením. Najprv sa zmaže mejkap, potom celá tvár, za ktorou sa skrýva ďalšia. Nikto v skutočnosti nie je taký, ako sa tvári. A to, čo je vnútri, je

tiež len maska, rovnako pravdivá alebo falošná ako to, čo je na povrchu.

„Z čoho si nervózna?“ spýtala sa Leia a prestala plakať. Pozrela na seba do zrkadla a natiahla sa za odličovačom. „Ty nemusíš stáť na scéne pred publikom plným ľudí, ktorí možno prišli len preto, aby ťa mohli skritizovať.“

„Nie som nervózna,“ odvetila som.

„Tak prečo potom na mňa kričíš? Prečo ma urážaš, ak to tak nemyslíš?“

„Nikto ťa nechce kritizovať, publikum ťa miluje.“ Zdvihla som šaty, ktoré ležali hodené na zemi, a oprášila som ich. *Prekliate dievčisko, nevie si vážiť ani prácu kostymérov.* „Bola som unavená a skrátka to zo mňa vyletelo.“

„Čo máš menzes?“

„Nie, nemám,“ odsekla som až s priveľkým dôrazom. Keď som si to uvedomila, bolo už neskoro a v zrkadle som videla, ako si ma Leia premeriava skúmavým pohľadom. Hľadela na mňa veľkými svetlomodrými očami.

„Si tehotná?“

Slová zostali visieť vo vzduchu. Nedokázala som otvoriť ústa, len som civela na dievča v zrkadle. Nevyrovnaný malý uzlík nervov, vážiaci sotva päťdesiat kíľ. Videla som, ako jej zažiarili oči. Moje mlčanie bolo pridlhé.

„Ty si tehotná!“ vyhlásila Leia s triumfom v hlase.

Odvrátila som sa od jej otravnej, lepkavej tváre.

„Vieš, kto je otcom?“

„Samozrejme, že viem,“ odvetila som a sotva som počula vlastný hlas. Bol to len výdych, tichý šepot.

„Gratulujem,“ zvolala Leia.

„Nikto o tom nevie,“ hlesla som. „Ak to niekomu prezradíš, zabijem ťa. Nie, prepáč, tak som to nemyslela. Ale nechcem, aby sa to niekto dozvedel. Je ešte veľmi skoro, sotva to existuje.“

„Jasné, že to existuje,“ odvetila Leia.

Zviezla som sa na stoličku vedľa nej a v zrkadle nad toaletným stolíkom som zbadala vlastnú tvár. Bledú a s tmavými kruhmi pod očami. Dva dni sme pracovali hlboko do noci a potom som nedokázala zaspať. Ležala som, potila sa a myslela som na Patricka. Na to, že sa už nevráti a že moje dieťa bude vyrastať bez otca. Uvedomila som si, že musím byť unavenejšia, než si pripúšťam.

„Tiež som bola tehotná,“ utrúsila Leia.

Tupo som civela do stola. Leia bola posledný človek, s ktorým by som si chcela vymieňať dôvernosi.

„Išla som na potrat,“ pokračovala. „Nechcela som si zničiť kariéru. Nebola som v situácii, aby som si mohla dovoliť mať dieťa. Chlapík, čo ma nabúchal, bol obyčajný hajzel a o dieťa by sa nikdy nepostaral. Ale ty si vydatá, však?“

Prikývla som.

„Aj on bol ženatý,“ podotkla Leia.

Pomaly som sa obrátila a pozrela som na ňu. Odličovač rozotrel mejkap do veľkých flakov. Mala by som ju konečne dostať na javisko, inak ma Duncan už nikdy ako scénografku nenajme.

„Ľutuješ niekedy, že si to urobila?“ spýtala som sa.

„Či ľutujem, že teraz nesedím ako osamelá matka niekde v domčeku na predmestí? Keby som si to nechala, nikdy by som zmluvu s divadlom nedostala.“

Obrátila sa na stoličke tak, aby mi sedela tvárou v tvár.

„On to dieťa chce?“ spýtala sa. „Myslím jeho otec.“

Prikývla som. „Po ničom inom netúži. Chcel by celý bejzbalový tím.“ Hlas sa mi zachvel. Počula som ho tak jasno, akoby stál vedľa mňa a šepkal mi do ucha. „Zmiešaný tím, dievčatá aj chlapcov,“ hovoril mäkkým hlasom.

„A kde je vlastne problém? Ty sa predsa nemusíš ukazovať na scéne,“ uvažovala Leia, „len ju staviaš. Brucho pri tom vôbec neprekáža.“

Zo škatuľky na stole som vytiahla papierový obrúsok a vysmrkala som sa. Aj ja som už raz podstúpila interrupciu. Bol to len sex na

jednu noc. Mala som dvadsať a vtedy to bolo jediné riešenie. Jednoduché a samozrejmé. Toto však bolo niečo celkom iné.

„Teraz by už bolo na svete,“ vzdychla Leia a zviazala si vlasy do pevného uzla. „Viem, že by som na to nemala myslieť, ale občas si nemôžem pomôcť. Aj keď som to dieťa nechcela.“

Stiahla som uterák, ktorý visel na háčiku, a hodila ho Leii.

„Teraz sa poriadne poumývaj,“ prikázala som, „a choď tancovať. Na ničom inom nezáleží.“

Leia uterák navlhčila a ponorila doň tvár. Jej úsmev vyzeral v posledných zvyškoch mejkapu ako groteskná grimasa.

„Bože môj, prečo práve človek?“ zvolala a šúchala si tvár do uteráka. „To radšej vôl alebo obyčajný kôň, len aby som mohla pracovať.“

Bola to Irinina replika z monológu v prvom dejstve. Leia bola opäť vo svojom živle a ja som si mohla vydýchnuť, no moje telo bolo napäté rovnako ako to jej v momente, keď zaujala baletnú pozíciu. Bola len samá šľacha, samý sval a priesvitná pokožka.

„Choď už,“ posúrila som ju a vyšla som zo šatne. Zamierila som rovno do produkčnej kancelárie, zatvorila som za sebou dvere a zaborila som tvár do dlaní.

Neplač a pred nikým neukáž slabosť. Toto heslo bolo vo mne zakorenené tak hlboko, že som takmer nevedela, ako to robia. Tí, čo plačú.

„Patrick sa ti už ozval?“

Benji stál vo dverách a skúmavo si ma premeriaval.

„Musím sa prelúskat touto hrbou papierov,“ hlesla som a ukázala som na písací stôl. Ležal na ňom stoh faktúr, ktoré bolo treba zaevidovať do účtovného systému. Účty za rekvizity, látky a iné.

„Stále sa ti nepodarilo dovolať sa mu?“ nedal sa odbiť Benji. „Bojíš sa oňho?“

Silno som treskla zošivačkou, keď som sa snažila pripevniť účet na papier. Benji si všimol pohľadnicu a načiahol sa za ňou.

„Ahá, Tour d'Eiffel,“ zvolal. „Ja by som svojho muža nikdy samého do Paríža nepustil.“

„Ale ty nemáš muža,“ odvetila som.

„Píše, že sa nemusíš znepokojovať.“ Zamával Eiffelovkou a usmial sa. „Len ťa chce trochu vytrápiť, aby ti chýbal. Preto nevolá.“

Pokrútila som hlavou. „To nie je preto.“

„Vždy je to stále o tom istom,“ tvrdil. „Kto čaká a kto zavolá. Ten, kto vydrží, má vždy prevahu. Je to nespravodlivé, ale je to tak.“

Benjiho perfektná francúzština, keď vyslovil Tour d'Eiffel, mi ešte stále znela v ušiach.

„Ty vieš po francúzsky?“ zaujímalo ma.

„*Oui, bien sur,*“ odvetil a usmial sa. „Vďaka výmennému pobytu som v Lyone strávil celý rok. Milujem Francúzsko.“

„Francúzsko je otrasná krajina,“ vyhlásila som a myslela som to vážne. V tej chvíli som si uvedomila, že som zostala podráždená už od okamihu, keď mi Patrick oznámil, že sa tam chystá. Možno si moju nevoľu všimol. Možno preto sa o tom so mnou takmer vôbec nerozprával. Možno preto, lebo som sa ho vôbec na nič nepýtala. Niekoľko temných rokov detstva som prežila vo francúzskom dedinskom zapadákov. Po francúzsky som však už nevedela ani ceknúť.

„Čo znamená táto veta?“ Zo všetkých síl som sa sústredila a snažila som sa presne do bodky si spomenúť na slová, ktoré Patrick kričal do druhého telefónu, keď som stála na schodisku v Bostone.

„*Mais qu'est-ce qui est en feu?*“ Vyslovila som to pomaly a snažila som sa, aby mi neušla jediná slabika. „*Quoi? Maintenant? Mais dis-moi ce qui se passe, nom de Dieu!*“

„Kto to povedal?“

„Vieš, čo to znamená?“

Benji si rukou vošiel do vlasov. Mal ich čierne a rovné a vyzeral vďaka nim trochu ako Ázijčan. Ázijských predkov síce nemal, no vysvetlil mi, že tento štýl je teraz v klubovom svete populárny. Požiadal ma, aby som vety ešte raz zopakovala.

„Ale čo horí?“ pomaly tlmočil. „Čo? Teraz? Ale povedzte mi, čo sa deje, v mene Božom!“

Poškrabal sa na ruke. Kožu mal suchú a popraskanú z ručného prania všetkých tých chúlolistivých látok.

„Aj keď my by sme skôr povedali ‚preboha‘ alebo ‚čo sa to, dopek-la, deje‘. Čo to má znamenať?“

„Neviem.“

„Ale nejako to súvisí s Patrickom, však?“ Keďže som sedela na stoličke, Benji si kľakol, aby sa mi pozrel priamo do očí, a položil mi ruku na koleno. „Stalo sa niečo? No tak, Ally, mne to predsa môžeš povedať. To som ja, tvoj Benji.“

„Benedict,“ odvrkla som a vstala.

Benjimu skrivilo tvár v nepeknej grimase.

„Keby som bol na tvojom mieste a môj muž by sa mi neozýval, išiel by som Paríža,“ vyhlásil. „Hľadal by som ho po celom meste. Prešiel by som každú jednu ulicu a lepil jeho fotografie na pouličné lampy.“

Pretisla som sa popri ňom a vyšla som von na chodbu.

„Veď viem, viem,“ kajal sa Benji, „ja nemám muža.“

Gramercy bola obyčajná, nudná štvrť vo východnej časti Manhattanu.

Počas našich prvých spoločných prechádzok sa ju Patrick snažil spraviť zaujímavejšou, než v skutočnosti bola. Ukázal na rohový dom na okraji parku Gramercy, kde vraj bývala Uma Thurmanová. Raz sme dokonca narazili na jej bývalého manžela Ethana Hawka, ktorý Patricia naozaj pozdravil. V hoteli oproti sa oženil Humphrey Bogart a niekde v okolí bývala Pavlína Pořízková, ale to bolo všetko. Hoci sa na mňa úporne snažil zapôsobiť, naozaj tam nebolo nič výnimočné, čím by sa mohol chváliť. V Gramercy bývali predovšetkým úradníci a lekári z okolitých nemocníc. Štvrť bola anonymná a neosobitá a práve to sa mi na nej páčilo. Bola ako nepopísaný list.

Keď som sa konečne vrátila z divadla domov, bolo niečo po jednástej večer. Vrátnik sedel v polospánku za pultom.

„Váš manžel ešte neprišiel?“ zvedavo sa spýtal a naklonil sa cez pult, aby ma mohol sledovať pohľadom.

„Ešte nie,“ odvetila som.

„Stále je v Európe?“

Patrick bol k vrátnikom vždy priateľský. Dokopy sa ich striedalo až deväť a so všetkými udržiaval dobré vzťahy. No napriek tomu, že som v tom dome žila už viac ako tri roky, stále som si nezvykla na to, že niekto vždy presne vedel, kedy som prišla a kedy odišla.

„Dobrá noc,“ povedala som a vošla som do výťahu.

Vydýchla som si, až keď výťah prešiel cez dvanáste poschodie a zastal na štrnástom. Trináste poschodie neexistovalo. V tomto prípade mi poverčivosť neprekážala, bola som rada, že v skutočnosti bývam o poschodie nižšie a že v tej uzavretej škatuli bez okien môžem stráviť čo i len o sekundu menej.

Odomkla som dvere a vošla som do ticha. V byte na štrnástom pochodí čas neexistoval. Bol to prázdny priestor, ktorý sa vznášal vysoko nad Dvadsiatou treťou ulicou. Autá hlboko dolu pod oknami vyzerali ako malé svietiace hračky. V dialke smerom na sever sa črtala bielo žiariaca špička mrakodrapu Chrysler Building.

Žiadne z okien nebolo obrátené na juh, inak by sme mali výhľad aj na štvrt' Lower East Side, ktorú deti Portoričanov, medzi ktorými som vyrastala, volali Loisaida. Bola len o desať ulíc ďalej, no i tak to bol celkom iný svet. Ako desaťročná som sa s mamou presťahovala do našej prvej prenajatej garsónky v časti Alphabet City, kde sú ulice označené písmenami namiesto čísel a kde som sa naučila biť sa a nadávať po španielsky ešte skôr, než som vedela plynule rozprávať po anglicky. Mama si myslela, že si splnila svoj americký sen, keď sa jej po siedmich rokoch podarilo prenajať si miniatúrny, chatrný dvojizbový byt na Prvej avenue, len o ulicu ďalej. Tamojší pekáč bol Poliak a mama si tam našla zopár susedov, s ktorými sa mohla rozprávať po česky. Ja som už po česky nevedela alebo som len češtinu nechcela používať. Neviem, nepamätám si. Keď mama zomrela, ostala som tam bývať a žila som tam, až kým som nestretla Patricka.

Sadla som si za pracovný stôl a zapla som počítač. Na obrazovke sa zjavilo oznámenie o neprečítaných e-mailoch. Bolo ich jedenásť, no ani jeden od Patricka.

Prihlásila som sa do internetbankingu, slová Richarda Evansa mi celý deň neschádzali z mysle.

Žiadny preddavok sme mu nedali.

Mali sme dva spoločné účty. Bol to Patrickov nápad, aby sme mali všetky financie v poriadku a pod kontrolou. Ja sama som bola zvyknutá žiť z ruky do úst a nikdy predtým som sa s nikým o spoločný účet nedelila. Bolo to takmer intímnejšie, než deliť sa o spoločnú posteľ.

Na účte pre bežné výdavky svietil zostatok 240 dolárov. Nikto z nás zatiaľ nezaplatil účty za nasledujúci mesiac. Všetko bolo tak, ako má byť.

Otvorila som náš spoločný sporiaci účet.

On ho volal peniaze pre dieťa, ja som ho nazývala úspory. Pravidelne sme naň vkladali peniaze a Patrickovi rodičia prispievali každé Vianoce a narodeniny. V súčasnosti sme mali našetrených niečo vyše 16 000 dolárov. Dokonca ani minulú jeseň, keď Patrick písal ten svoj článok o novej ekonomike, sme sa peňazí nedotkli.

Neveriacky som civela na číslo mihotajúce sa v sivom svetle obrazovky.

Zostatok na sporiacom účte bol presne 6 282 dolárov. Sedemnásteho augusta sa 10 000 dolárov previedlo na Patrickov súkromný účet.

Pustila som myšku a pevne som zovrela laktové opierky. Spolu so stoličkou som sa posunula o dva metre dozadu, aby ma od obrazovky delil priestor, aby vznikla vzduchová bublina. Ako keby tak na mňa Patrickova lož nemala dosah.

Bolo to v deň, keď sa balil na cestu, pred jeden a pol mesiacom, uprostred vlny najväčších letných horúčav. Vzduch bol horúci a celkom nehybný a asfalt sa roztápal v žiare slnečných lúčov. Ležala som na pohovke a na sebe som mala len tenučké dlhé tielko. „Môže sa stať, že mi to zaberie dosť veľa času,“ poznamenal, keď zaklapol svoj

laptop. „Chcú ten článok dať na októbrovú titulku, takže najneskôr koncom septembra musí byť hotový.“ Cestou do spálne sa ku mne sklonil a jemne ma pobožkal na líce.

„Ale budeš mať dosť peňazí na zaplatenie účtov za budúci mesiac?“ zavolala som za ním. Želala by som si, aby som mohla povedať niečo sentimentálnejšie, no vedela som, že jeho finančná situácia je napätá. Zákaziek mal málo a boli honorované slabšie než predtým. Cesta do Paríža v mojich ušiach znela ako pridrahý výlet. Navyše ma to jeho nadšenie z toho, že odchádza, poriadne dráždilo. Akoby si ani neuvedomoval, že ma tu nechá samu.

„Bez obáv,“ chlácholil ma. „Noviny mi zaplatili vopred, aby som v Paríži bez problémov prežil aj dva mesiace.“ Opäť ma pobožkal. „Sľubujem ti, že táto reportáž všetko zmení, uvidíš.“

Otočila som sa na stoličke a pozrela som do Patrickovho kúta pracovne. Písací stôl bol tmavý a úhľadne usporiadaný. Vedľa steny stála externá klávesnica. S nezapojeným káblom ústiacim do prázdna vyzerala opustená.

O čom mi ešte klamal? Išiel vôbec do Paríža?

Pokojne si teraz mohol užívať so svojou milenkou niekde v Palm Beach. Priam som pred očami videla, ako sa naše úspory vylievajú spolu s drahým šampanským. Tieto hlúpe myšlienky som však rýchlo zahнала.

Poslal mi predsa list s pečiatkou z Paríža a písal, že ma ľúbi.

Položila som si ruku na brucho, mala som pocit, akoby som cítila, ako vnútri rastie. Len fazuľka, malý červík, výrastok. Zatiaľ.

Jasné, že bol v Paríži.

A v ďalšej sekunde som pred očami videla inú ženu. Milú, inteligentnú a elegantnú, ako herečka, ktorá hrala Améliu z Montmartru, či iná tajomná tmavovlasá Francúzka s krásnymi veľkými očami.

Vstala som, prešla som cez celý byt a zastala som v kuchyni. Vypila som pohár ľadovo vychladenej vody a pozrela na posteľ v spálni. Patrickova polovica bola pekne ustlaná, zatiaľ čo moja s prikrývkou dopoly spadnutou na zemi vyzerala ako po výbuchu bomby.

Keď som zatvorila oči, takmer som počula jeho kroky. Vošiel do kuchyne a zamieril ku skrinke s kávou. Puknutie, ktoré sa ozvalo, keď otvoril vákuový uzáver.

Keď som sa prisťahovala, zbúrali sme niekoľko stien medzi miestnosťami. Otvorili sme byt pre spoločný život vo vzdušných, presvetlených priestoroch. Spočiatku ma jeho prítomnosť rušila, obzvlášť keď som sa snažila pracovať. Ťukanie do klávesnice za chrbtom, slabé vŕzganie gumených koliesok o drevenú podlahu, keď sa posunul na stoličke, a kroky, keď sa začal prechádzať po byte, aby našiel správnu formuláciu. Postupom času som sa tie zvuky naučila vytesniť, sústrediť sa na obrazovku pred sebou a nemyslieť na sex vždy, keď sa priblížil tak, že som cítila prúdenie vzduchu vyvolané jeho pohybmi a jeho vôňu – aviváž, olivové mydlo a jemnú vodu po holení. Tak vyzeral náš všedný deň.

Najväčším problémom vtedy bolo, ako spojiť naše zbierky platní. Patrick mal všetko roztriedené v abecednom poriadku a ja som ich zase zoradzovala od najdôležitejších po tie menej dôležité. Napokon sme to vyriešili tak, že sme si v Ikei v Newarku kúpili každý svoju policu a moje platne od The Doors sa nemuseli pomiešať s jeho hudbou. Moje obľúbené kapely vždy komentoval jedinou vetou: „*Strange people, strange lyrics, strange drugs.*“

Sklenené dvere za posteľou viedli na malý balkón, z ktorého sa v určitom uhle dalo dovidieť na Empire State Building. Všimla som si, že rastlinky v troch kvetináčoch zvädli. Patrick, na rozdiel od mňa, si občas spomenul, že ich treba poliať.

Otvorila som balkónové dvere a vpustila dnu čerstvý vzduch a vzdialené zvuky mesta v hĺbke podo mnou. Hlavu mi schladil mrazivý závan reality.

Ako si, dopekla, dovoľujem stále pochybovať o jeho láske? Sľúbila som mu, že s tým prestanem, po niektorom z mojich prvých záchvatov žiarlivosti, keď som si bola istá, že ma opustí. Nikdy predtým som si nevedela udržať ľudí vo svojom živote nadtľho. Opustili ma a zmizli.

„Ale ja ťa milujem,“ povedal. „To ja stále nemôžem uveriť tomu, že chceš byť práve so mnou.“

Dýchala som svieži septembrový vzduch. Obloha sa podvečer vyjasnila, hviezdy sa však strácali vo svetelnom smogu mesta.

Keď ma požiadal o ruku, nemohla som uveriť vlastným ušiam. Nechápavo som naňho civela. Všetky zvuky zaraz utíchli a v podlahe Veselky akoby sa otvorila priepasť.

Veselka nebola práve stelesnením predstavy o romantickom mieste. Hlučné, rušné ukrajinské bistro v East Villagei na Deviatej ulici, ktoré vzniklo už v päťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia. Kuchynja je otvorená a ukrajinskí kuchári na seba v zhone pokrikujú a pripravujú pokrmy pred zrakmi zákazníkov.

Práve tam sme sa po prvý raz stretli.

Sedela som tam s partiou z La MaMa, jedného z maličkých divadiel na Štvrtej ulici, v ktorom som vtedy pracovala. V tých pár okolitých štvrtiach sa odohrával celý môj život. Jedla som v indických reštauráciách na Šiestej ulici a bývala som v maminom starom byte na rohu Štvrtej. Začali sa šíriť reči, že dom čoskoro zbúrajú a namiesto neho postavia dvadsaťposchodovú rezidenčnú budovu s luxusnými bytmi, no to sa hovorilo o všetkých starých domoch v East Villagei.

Všimla som si ho hneď, ako vstúpil do dverí. Prišiel spolu s Arthurom Nersesianom, írsko-arménsky spisovateľom, ktorý sa poznal s každým. Sadli si k nám a Arthur predstavil Patricka ako novinára na voľnej nohe, ktorý chce napísať článok poslednej bohéme v East Villagei, teda v podstate o Arthurovi samotnom. Všetkých ostatných totiž vysoké náklady na bývanie vyhnali do Brooklynu.

Ak teda nejakí bohémi vôbec ešte existovali. V časti stola, pri ktorom som sedela vedľa Patricka a režiséra, ktorý mal ruku okolo pliec osemnásťročnej študentky herectva a takmer ju privalil, sa čoskoro rozprúdila búrlivá diskusia. Nebol to len krajší názov pre ľudí, ktorí sa iba poflakovali bez práce? Neschopných vziať život do vlastných

rúk v strachu pred zodpovednosťou? Alebo bola takzvaná bohéma predvojom budúcnosti, prvými skutočne slobodnými ľuďmi?

Podľa Patricka sa čisto štatisticky dalo určiť, že práve v bohémskej oblasti tiahnucej sa križom cez Manhattan a ďalej na východ do Brooklynu žilo takých ľudí viac než kdekoľvek inde na svete. Ľuďi so slobodnými povolaniami bez stabilnej pracovnej pozície, ktorí si sami zvolili spôsob života, ktorým žili.

Vysvetlil, že je spoločenský reportér, a veril, že slová dokážu zmeniť svet. „Slová majú väčšiu moc, než si väčšina ľudí dokáže predstaviť,“ vyhlásil a pozrel mi do očí, keď nám na stole pristála siedma či ôsma fľaša vína a režisér vyzeral, že sa každú chvíľu utopí medzi študentkinými prsami.

„Mnohí z nás si neuvedomujú, akú zodpovednosť nesú na pleciah ľudia, ktorí verejne píšú. Myslia si, že jediné, čo nás motivuje, je sláva a rešpekt, ja však len chcem prevziať plnú zodpovednosť za svet, v ktorom žijeme.“

Jeho vážnosť ma fascinovala. Nechcel sa robiť zaujímavým. Videla som na ňom, že tomu, čo hovorí, naozaj verí. Okrem toho bol oblečený pozoruhodne obyčajne. Kombinácia bavlnených nohavíc, košeľa a saka bola vo štvrti, kde každý vynaložil neuveriteľné množstvo energie, aby si vytvoril vlastný jedinečný štýl, nevídaná.

Keď ma odprevádzal domov, vzal ma za ruku a so všetkou vážnosťou povedal: „V žiadnom prípade ťa nenechám ísť uprostred noci domov samu.“

„Už som tadiaľto išla aspoň tisíckrát a prežila som.“

„Ale vtedy som tu nebol.“

Pred špinavou bránou na Prvej avenue ma jemne pobožkal a ja som si nemohla pomôcť. Vtiahla som ho dnu a zvalila som ho na posteľ v spálni, ktorá bola taká maličká, že sa do nej sotva zmestila. Chcela som preniknúť cez tú jeho príťažlivú vážnosť až do samého jadra, aby som zistila, kde má koniec.

Nasledujúce ráno sa mi vôbec nechcelo vstať. Nedokázala som si spomenúť, kedy som ten istý pocit zažila naposledy. V podobné rá-

na s inými mužmi som zakaždým rýchlo vyskočila z postele a utiekla preč. Nechcela som, aby sa okrem môjho tela dotkli aj duše.

Ale vedľa Patricia som zostala. Prstom som ho pohladila po líci. „Vždy si takýto?“ spýtala som sa.

„Aký?“

„Taký vážny. Si taký stále alebo je to len tvoja taktika na balenie báb?“

Patrick sa zasmial. „Netušil som, že niečo také vôbec funguje.“

O rok neskôr ma vo Veselke požiadal o ruku.

V prvom momente som si pomyslela, že si zo mňa strieľa. Potom mi prebehlo myslou, že nie som stvorená na manželstvo. A hneď nato, že to asi naozaj myslí vážne. Naozaj sa to deje? Čo treba urobiť v takej situácii?

Povedala som áno. A ešte dvakrát som to zopakovala. Naklonil sa cez stôl, aby ma pobožkal. „Dopekla!“ zahrešil skôr, než sa jeho pery dotkli mojich, a prudko sa hodil dozadu.

„Čo sa stalo? Rozmyslel si si to?“

Patrick si ponoril tvár do dlaní a zakvílil.

„Prsteň! Zabudol som na prsteň. Bože, ja som taký idiot!“

Tak sa sústredil na to, aby pozbieral odvalu, že zabudol na ten malý klasický detail. Chcel, aby som mu dala druhú šancu, aby ma mohol požiadať o ruku inokedy so všetkým, čo k tomu patrí.

Ja som však vzala jeho hlavu do rúk a prstom som prešla po kontúrach jeho tváre. Povedala som, že nechcem, aby ma požiadal inokedy. Že lepšie ako teraz to už ani byť nemôže. Ak bol až taký nervózny, že zabudol na prsteň, tak to muselo niečo znamenať. Niečo, vďaka čomu som mohla veriť, že to myslí naozaj vážne. Malo to pre mňa väčšiu cenu než ten najdrahší diamantový prsteň.

„Ale ak na tom trváš,“ povedala som, „tak na Canal Street majú ešte otvorené.“

Cestou sme si ešte kúpili fľašu šampanského a pred dverami obchodu sme sa na seba vrhli a začali sa bozkávať tak vášnivo, že akási babka spustila krik, že na nás zavolá políciu. Keď sme sa konečne dostali

do Chinatownu, zlatníci na Canal Street práve zatvárali. „A prečo by som vlastne mala dostať prsteň?“ uvažovala som nahlas. „Kto o tom rozhodol?“ Zatiaľ čo slnko zapadalo za obzor, spolu s Patrickom sme sa motali v žiare červených svetiel obchodíkov, tetovacích štúdií a klubov. Na to, ako sme sa v ten večer dostali domov, si pamätám len hmľisto.

Vzali sme sa o rok neskôr, v ten istý deň, no ten večer, keď sme sa zasnúbili, neprekonal ani svadba. Pretože patrilo len nám. Potom sa do všetkého zamiešali konvencie, Patrickovi rodičia a svadobné magazíny.

Patrickova pracovná stolička bola anatomicky tvarovaná a vychádzala z nej jemná vôňa kože. Zvláštne, že som na nej nikdy predtým nesedela. Rukou som prešla po tmavom povrchu písacieho stola. Na kraji ležal diár viazaný v koži. Patrick ho dostal na Vianoce od otca, s ktorým mal spoločnú záľubu v snobských, intelektuálnych haraburdách.

Na sedemnásty august si napísal len krátku poznámku – Newark 21:05. Bol to čas odletu jeho lietadla. Meno hotela si nepoznačil. Vždy som mu volala na mobil, nikdy nie na hotelový telefón. Netušila som, kde sa ubytoval, no vtedy sa mi to nezdalo dôležité.

Skôr než som otvorila hornú zásuvku, zhlboka som sa nadýchla. Rešpektovala som Patrickovo súkromie a nikdy som sa v jeho veciach nehrabala.

V zásuvke vládol pedantný poriadok. Boli tam len zväzky roztriedených účtov a faktúr, poštové známky a výpisy z poisťovne.

V ďalších dvoch zásuvkách mal odložené články, ktoré napísal, a tematicky roztriedené podkladové materiály. Zbežne som ich prelistovala, no nenašla som nič, čo by sa týkalo obchodovania s ľuďmi. Úplne naspodku ležala séria článkov, za ktorú takmer získal Pulitzerovu cenu. Po odovzdávaní cien sa zmenil. Tvrdo pracoval a témou, ktorou sa práve zaoberal, bol celkom posadnutý. Spomínam si na ženu, s ktorou robil rozhovor do série o novej ekonomike. Našiel

ju pod mostom v Brooklyne. Vravela, že čoskoro opäť dostane svoju bývalú pozíciu šéfky účtovného oddelenia. Potom jej vrátia jej tri deti a nasťahujú sa späť do bytu v brooklynskej časti Park Slope. Pod kopou šiat mala ukrytý mobilný telefón, aby sa s ňou bývalá firma mohla skontaktovať. Mobil nemal ani SIM kartu, ani batériu. Patrick tam zostal tri noci. Keď sa večer vrátil domov, ľahol si a celú noc sa prehadzoval a rozprával zo spánku. „Musíš zavolať Rose,“ opakoval stále dookola. „Musíš zavolať Rose.“ Začala som si namýšľať, že Rose je jeho milenka, až kým som si prečítala články a pochopila som, že Rose je žena, ktorá žila pod mostom v Brooklyne. O práci sa mu ešte aj snívalo.

Zatvorila som poslednú zásuvku a písací stôl opäť nadobudol svoj pôvodný tvar.

Naozaj predtým mnou nespomenul meno hotela? Ani jediný raz?

Pohľad mi padol na rad kníh na policičke nad stolom.

Hemingway.

Keď som s Patrickom naposledy telefonovala, hovoril niečo o Hemingwayovi. O bare, do ktorého chodieval. Počúvala som len na pol ucha, lebo Hemingway ma vôbec nezaujímal. Do baru by som si s ním nesadla, ani keby žil. Ale Patrick hovoril aj o Victorovi Hugovi.

Stál pri okne svojej hotelovej izby a hľadel na... na čo to hľadel? Na hrob? Myslím, že spomínal miesto, kde bol Victor Hugo pochovaný.

Odrážala som sa nohami a na Patrickovej stoličke som sa presunula krížom cez izbu k svojmu pracovnému stolu. Stlačila som kláves a obrazovka sa prebudila zo spánku.

Videla som Bedárov a Chrám Matky Božej v Paríži ako vo filmovom, tak aj v muzikálovom spracovaní, ale kde ležal pochovaný autor diel, som netušila.

Otvorila som Google a do vyhľadávania som napísala Victor Hugo a hrob. Už prvý výsledok obsahoval názov stavby, o ktorej Patrick hovoril. Bol to panteón. Klikla som na Wikipédiu. Slovo panteón pochádzalo z gréčtiny a znamenalo, že chrám je zasvätený všetkým

bohom. Pôvodne slúžil ako kostol, no po Francúzskej revolúcii sa z neho stalo mauzóleum národných hrdinov. V roku 1851 uskutočnil León Foucault pod kupolou chrámu pokus s kyvadlom, ktorým dokázal rotáciu Zeme okolo vlastnej osi. Victor Hugo ležal pochovaný v krypte číslo dvadsaťštyri.

Netrpezlivo som sa pustila do hľadania architektonických a technických údajov o stavbe.

Patrick vravel, že kupolu vidí z okna. Budova bola 83 metrov vysoká a týčila sa nad okolitými strechami. Výhľad na ňu mohla mať aspoň stovka hotelov.

Vtom som si však spomenula, že Patrick zo svojej izby videl aj do okien Sorbonny. *Bývajú tam ľudia, priamo v podkroví.* Do vyhľadávača som napísala heslá Sorbonna, panteón a hotel.

Prvý navrhovaný výsledok bol Hôtel de la Sorbonne. Naskočila mi husia koža, cítila som, že sa k Patrickovi dostávam bližšie.

Vo dverách zaštrngocú kľúče, na chodbe sa ozvú jeho kroky a všetko bude tak ako predtým. Raňajky, potom práca a večer si pozrieme American Idol. Dni budú pomaly plynúť a v noci budem opäť schopná zaspať.

Ďalší hlboký nádych a na monitore sa konečne zjavila domovská stránka hotela. *V blízkosti panteónu, Luxemburských záhrad a Sorbonny.* Hodiny v pravom rohu obrazovky ukazovali, že už je takmer jedna hodina po polnoci, takže v Paríži bude onedlho šesť ráno. Vytočila som telefónne číslo recepcie a popritom som si predstavovala, ako sa slnko vynára nad historickými kamennými budovami s veľkolepými kupolami.

„*Hôtel Sorbonne, bon jour.*“

Hlas na druhej strane linky znel chrapľavo a rozospato.

„Dobré ráno,“ ozvala som sa. „Hľadám hosťa, ktorý by mal byť u vás ubytovaný.“

Odpoveďou mi bola sprška francúzskych slov.

„Hovoríte po anglicky?“ spýtala som sa. „Hľadám Američana, volá sa Patrick Cornwall.“

Dlhú chvíľu zostalo v slúchadle ticho. Číslice na hodinách sa zmenili z 0:53 na 0:54. Bol utorok dvadsiateho tretieho septembra.

„Žiadny Cornell u nás nebýva.“

„Cornwall,“ opravila som ho pomaly a zrozumiteľne. „Je to americký novinár.“

Opäť ticho, počula som len bzučivý tón v slúchadle. Premýšľala som, ako to tam Patrick všetko zvládal. Patrick však, samozrejme, hovoril plynule po francúzsky, takže sa k nemu určite správali oveľa zdvorilejšie.

Na stránkach ďalšieho hotela tvrdili, že personál hovorí po anglicky. Hotel Cluny Sorbonne *v srdci Latinskej štvrte, v pešej vzdialenosti od Katedrály Notre-Dame, Louvru a panteónu*. Vytočila som číslo a ozval sa signál vyzváňania.

„Dobré ráno, hľadám jedného Američana. Volá sa Patrick Cornwall. Nie som si úplne istá, ale myslím si, že býva u vás.“

„Bohužiaľ, nebýva.“

Sklamane som klikla späť na zoznam výsledkov vyhľadávania. Žeby bol v bezprostrednej blízkosti Sorbonny ešte nejaký iný hotel?

„Už od nás odišiel.“

„Prosím?“

„Pred pár dňami sa odubytoval.“

Opäť som pevne zovrela opierku na lakte.

„Kedy presne?“

„Prepáčte, ale musím sa opýtať, s kým hovorím?“

Už-už som sa chystala odvetiť, že s jeho manželkou, ale čosi mi v tom zabránilo. Bola to hanba. Líca mi očerveneli a odrazu som si celú situáciu predstavila z druhej strany telefónnej linky. Francúzsko bolo krajinou, kde ešte aj prezident mohol mať tajné milenky a všetko sa mu prepieklo. A ja som bola opustená manželka.

„Som jeho kolegyňa z novín,“ odvetila som. „Mám tu jeho cestovný príkaz a musíme mu poskytnúť cestovné náhrady. Ale aby som mu mohla preplatiť všetky náklady, potrebujem sa s ním spojiť.“

Znela som ako pravý byrokrat.

„Počkajte chvíľu.“ Prešla celá večnosť, kým recepčný v databáze našiel, čo hľadal. V pozadí som počula rinčanie, asi práve prestierali stoly na raňajky.

„Bolo to minulý utorok,“ ozval sa napokon. „Šestnásteho septembra.“

Už pred týždňom, presne v deň, keď odoslal ten balík. Dych sa mi zrýchlil.

„Vtedy sa odhlásil z hotela?“

„Áno. Už sa nevedel dočkať. Veľmi sa tešil, že sa konečne vracia do New Yorku a domov k svojej žene. Povedal som mu, že keď pôjde do Paríža nabudúce, má ju vziať so sebou. Je to predsa hlavné mesto lásky a romantiky.“

„Ste si tým istý? Naozaj vravel, že sa vracia domov do New Yorku?“

Silno som stískala slúchadlo.

„Áno, vyjadril sa celkom jasne. Takmer sme sa kvôli tomu, že bol taký šťastný, že od nás odchádza, povadili.“

„Povedal vám ešte niečo?“

„Nič, len to, že keď bude nabudúce v Paríži, určite sa opäť ubytuje u nás.“

Položila som slúchadlo. Ticho, ktoré sa rozhostilo, mi drvilo hlavu. Každú chvíľu mala prasknúť a rozprsknúť sa na stovky kusov. V ušiach mi zneli útržky viet a informácií. Odhlásil sa z hotela. Domov do New Yorku. Peniaze pre dieťa. Pozitívny tehotenský test. Žiadny preddavok sme mu nedali.

Chvíľu som bezducho chodila po byte, potom som mimovoľne siahla do chladničky, vytiahla džús a napila som sa priamo z fľaše.

Kam išiel? Prečo klamal, že odlieta späť do New Yorku? Ale ak neklamal, ak naozaj hovoril pravdu – prečo sa nevrátil domov?

Na kuchynskej linke ležali zvyšky mojich rýchlych večerí za posledných pár dní. Pretože kuchyňa bola v podstate spojená so spálňou, všetky riady sme vždy umyli večer pred spaním, aby sme sa ráno nemuseli zobúdzvať s pohľadom na staré zvyšky. Teraz sa tu

kopila malá pyramída z jogurtových téglikov. Uvedomila som si, že kuchyňa začala zapáchať. Hľadela som na neumyté poháre a príbory, prázdne obaly od šalátov a škatuľu od pizze. Stopy jeho neprítomnosti.

Zdvihla som veko odpadkového koša a rukou som všetky smeti zhrnula po linke tak, že padli rovno do koša. Za obeť pri tom padlo aj zopár vidličiek a jeden pohár. Potom som kôš zatvorila, vrátila som sa k počítaču a opäť som sa prihlásila do internetbankingu. Celý zostatok na sporiacom účte, 6 282 dolárov, som previedla na svoj účet. Potom som do vyhľadávača napísala tri krátke slová.

New York, Paris, Flights.

TARIFA

STREDA 24. SEPTEMBRA

„Pýta sa, čo si robila na pláži uprostred noci.“

Teresa sa zviezla na tvrdej plastovej stoličke, ktorú jej prisunuli. Mala pocit, akoby jej vedeli čítať myšlienky, akoby na nej bolo všetko vidieť, hoci pod sprchou strávila celé hodiny, prezliekla sa, spala sedemnášť hodín a opäť sa osprchovala.

Policajt sa naklonil cez písací stôl a medzi prstami neustále žmolil pero. Nechty mal krátke, škaredé a špinavé.

„Načo to chce vedieť?“ zašepkala do ucha svojmu otcovi, ktorý sedel vedľa nej. „Záleží na tom?“

„Musíš mu odpovedať na každú otázku,“ prikázal Stefan Wallner. „Rozumieš tomu či nie?“

Teresa si pošúchala ucho. Rozprával sa s ňou, akoby bola malé decko. Teraz ľutovala, že súhlasila, aby pri výsluchu tlmočil. „Ale nemusíme to volať výsluch,“ povedal. „Len chcú vedieť, čo presne si videla na pláži.“ Možno by bolo predsa len jednoduchšie, keby tu bola s tými cudzími ľuďmi sama. Oni kvôli nej necítili hanbu ani sklamanie.

„Išla som sa len prejsť,“ odvetila.

„Nadránom ešte pred svitaním?“ Policajtovi sa na tvári zjavil úzky úsmev. Ako čiara pod hustými fúzmi. Zdalo sa, že v hornej čelusti mu chýba jeden zub. Očami spočíval na jej výstrihu.

„Bola som opitá,“ odvetila Teresa po švédsky, „a bolo mi zle. Zablúdila som.“

Stefan tlmočil.

„Bola na pláži sama?“ spýtal sa policajt.

„Áno, bola som sama.“ Ťažko prehltla, v krku sa jej začala tvoriť hrča. „Kolkokrát to mám opakovať?“

„Mladé dievča, samo na pláži uprostred noci.“ Policajt pokrútil hlavou. Na stene za ním visel obraz Panny Márie a Jezuliatka. Otec tlmočiť nemusel, Teresa mu rozumela. Na gymnáziu chodila tri roky na španielčinu a základné frázy ovládala. Preto ju sem vzal, aby si oprášila svoje znalosti jazyka a niečo sa naučila. Chcel jej ukázať miesta, ktoré navštívil, keď bol mladý a túlal sa po Európe. Zaškúlila k svojmu otcovi. Blond vlasy mu na slnku zbledli tak, že šediny nebolo takmer vôbec vidieť, a pleť mal dohneda opálenú. V Tarife strávili už týždeň.

„Prečo sa ma nespýta na tú mŕtvolu?“ vzdychla si Teresa. „Prečo ho stále zaujíma iba to, čo som robila ja?“

Policajt sa oprel do stoličky. Sedel s doširoka rozkročenými nohami a pero si priložil k ústam.

„Veľmi dobre viem, prečo ste boli na pláži,“ vyhlásil. „Prídete sem, popijate v baroch a spustíte sa s hocikým. Môj bratranec pracoval na miestnych plážach. Musel zbierať odpadky po takých ako vy. Ani len netušíte, čo všetko sa dá nájsť skoro ráno v piesku.“

Naklonil sa k Terese a pohľadom jej opäť zablúdil do výstrihu. Teresu to znechutilo. Priala si, aby so sebou mala sveter alebo kardigán, alebo aspoň tielko, ktoré by nebolo také úzke a z ktorého by jej nevykúkala polovica poprsia.

„To by stačilo,“ zahrmel otec po španielsky a položil svoju ťažkú teplú ruku na jej rameno. „Moja dcéra zažila niečo príšerné. Ešte stále je z toho v šoku.“ Pozrel na Teresu a potom späť na policajta. „Už vám predsa niekoľkokrát povedala, že tam bola sama.“

Policajtovi na tvári opäť zahral slizký úsmev. Teresa sklopila zrak. „Kto to bol?“ pokračoval Stefan. „Viete už, čo sa mu vlastne stalo?“ „Bol to imigrant zo subsaharskej Afriky,“ odvetil policajt a vstal.

Podišiel k stene, na ktorej visela mapa Európy. V spodnej časti bolo vidieť aj sever Afriky. Teresa vedela, že z Tarify tam premávajú trajekty. Cesta do Tangeru trvala tridsaťpäť minút a jeden lístok stál dvadsaťdeväť eur. Čítala to v brožúrke, ktorú otec priniesol z informačného centra pre turistov. Teresu to veľmi nezaujímalo, no otcovi to nepovedala, nechcela ho sklamať. Keď navrhol, aby dovolenku strávili na juhu Španielska, predstavovala si Marbellu, slnečné pláže a nočné kluby. Ale v Tarife stále neskutočne fúkalo. V prvé dni sa skúšala okúpať, no keď do nej vrazila silná vlna a spodný prúd ju stiahol pod hladinu, rýchlo si to rozmyslela.

„Utekajú z krajín ležiacich na juh od Sahary,“ poznamenal policajt a ukázal na kamennú stenu pod mapou. „Sierra Leone, Nigéria, Mali, Pobrežie Slonoviny. Pred pár rokmi sme lode plné utečencov zadržali každý alebo každý druhý deň.“ Rukou prešiel k modrej časti mapy, ktorá predstavovala Atlantický oceán. „Potom začali využívať túto cestu,“ ukázal. „Cez Senegal až na Kanárske ostrovy. Už vedia, že v Gibraltárskom prielive ich zastavíme. Na oboch stranách máme pobrežné hliadky, kamery a radary. Niektorých to však neodradí a pokúsia sa prejsť.“

Stefan Wallner policajtov monológ pretlmočil a Teresa sa trochu uvoľnila. Už o tom čosi počula. Keď včera ležala v posteli a neželala si nič iné, len zaspáť a viac sa nezobudiť, otec zatiaľ kontaktoval políciu a Červený kríž. Chodil k nej každú druhú hodinu a pýtal sa, či nie je hladná alebo niečo nepotrebuje. Sedel na kraji posteľe, hladil ju po vlasoch a rozprával jej o úbohých, nešťastných ľuďoch, ktorí sa snažili ujsť pred chudobou a často aj vojnou. Šéf Červeného kríža v Tarife mu ukázal fotografie ľudí, ktorí za posledné roky v prielive zahynuli. Celú diplomatku mal plnú fotiek. Keď Teresa zatvorila oči, videla pred sebou toho čierneho muža a pomyslela si, že videla samotnú smrť. A začala cítiť, ako sa do jej vnútra opäť vkráda starý

smútok z tínedžerských rokov, keď pochopila, aké je všetko nezmyselné a zbytočné a že bolo celkom jedno, čo robila, pretože nebola nikto, len obyčajná, bezvýznamná nula. Mohol by sa niekto zaľúbiť do takej nuly? Keby zomrela, nikto by si to ani len nevšimol. „Ja neviem,“ povedala otcovi. „Neviem, či chcem ďalej žiť.“

Policajt prešiel k jedinému oknu v miestnosti a ukázal do dialky na ostrov s majákom, ktorý bičovali vysoké vlny. Keď Teresa zbadala ostnatý drôt a čajky, naskočila jej husia koža. More už nechcela ani vidieť.

„Po zadržaní putujú na ostrov Isla de las Palomas,“ poznamenal. „Pred pár rokmi to tam bolo úplne preplnené, no teraz tam strávia len dvadsaťštyri hodín. Potom ich posielame do internačného tábora v Algeciras. Keď ich nedonútia hovoriť, po štyridsiatich dňoch ich pustia a väčšina skončí ako lacná pracovná sila v poľnohospodárstve.“

Policajt obišiel svoj stôl a vzal z neho akýsi papier.

„Ale teraz, samozrejme, hovorím o tých, ktorí sa sem dostanú živí.“

Opäť si sadol s nohami naširoko a dlaňou treskol po papieri.

„Toto včera prišlo faxom z Cádiz. Našli ešte dvoch ďalších. Muža a ženu. Žena bola tehotná.“ Do ruky vzal ďalší papier a podržal ho vo vzduchu. „Marocké úrady dostali správy o gumenom člene, ktorý vyštartoval v noci zo soboty na nedeľu. Nejako sa im podarilo preklízať. Možno niekoho podplatili alebo čo. Títo pašeráci sa neštítia ničoho.“ Dvoma prstami si prešiel popod nos, aby si uhladil fúzy. Na koncoch ich mal trochu skrútené. „Keď sa začnú blížiť k brehu, prikážu pasažierom, aby skočili do vody a zvyšnú vzdialenosť preplávali. Pašeráci tak stihnú otočiť loď skôr, než si ich všimneme.“

„Podarilo sa vám ich identifikovať?“ spýtal sa Stefan Wallner. Ruku mal stále položenú na dcérinom pleci a občas po ňom poklopkával. Chcel ju chrániť. Hanbila sa, že musela klamať. Hanbila sa, že ju nechal samu na pláži. Pri mori, v ktorom dennodenne zomierali ľudia.

Policajt sa uškrnul. „A ako by sme to podľa vás mali urobiť? Zatiaľ sme nenašli nikoho, kto to prežil.“

„Povedz mu, že mal tetovanie,“ ozvala sa Teresa.

„To už predsa vedia,“ odvetil otec. Teresa si zahryzla do pery. Po-úča ju ako malé dieťa, hoci má už dvadsať rokov.

„Ak sú to Maročania, okamžite sa skontaktujeme s marockými úradmi,“ vysvetlil policajt. „Väčšinou prídu do dvadsiatich štyroch hodín. No ak ide o utečencov zo subsaharskej Afriky, veľa toho nezmôžeme. Nemajú doklady, a ak by aj boli nažive, sotva by sa priznali, odkiaľ pochádzajú.“ Pokrčil ramenami. „Aspoň im zoberieme odtlačky prstov a vzorky krvi.“

Zhrnul svoje papiere do malej úhľadnej kôpky. Teresa pozrela do-
lu na svoje ruky, pričom na sebe stále cítila jeho pohľad. Zadok sa jej potil na plastovej stoličke.

„A nikoho iného ste na pláži nevideli?“ vyzvedal policajt.

Pokrútila hlavou. „Pláž bola celkom prázdna. Nezaregistrovala som nič, len zopár čajok.“

Policajt sa obrátil na Stefana. „Ak videla čokoľvek, čo by nás mohlo priviesť na stopu pašerákov, musíme to vedieť. Hovoríme tu o nebezpečných kriminálnikoch.“

Stefan pozrel na Teresu. „Naozaj si nevidela vôbec nič? Žiadnych ľudí, žiadnu loď?“

Pokrútila hlavou a nervózne si točila prsteňom. Bol zo zlata s kameňom v tvare srdiečka. Dostala ho od otca ako darček ku konfir-mácii.

„Takže len spíšeme správu,“ utrúsil policajt. Stisol tlačidlo pod stolom a spoza dverí sa ozval signál.

„O to sa už postará môj kolega. Ešte raz mu porozprávate, kedy a kde ste telo našli.“

Policajt prižmúril oči a naklonil sa cez písací stôl. „A chcem me-no muža, s ktorým ste tam boli. Ak teda bol len jeden.“ Pohľadom kĺzal po Teresinom tele. Striaslo ju a pomyslela si, že keď sa vráti do hotela, musí sa znovu osprchovať. Cítila sa taká... špinavá.